Jaargang 108. Vrijdag, 21 September 1849. No. 76.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat de opening van de door de STEMGEREGTIGDE INGEZETENEN ingevulde **STEMBILJETTEN** voor de benoeming van twee KIEZERS, ter vervulling van de vacatures, ontstaan door het overlijden van de Heeren Mr. H. O. FEITH en Jhr. Mr. R. GOCKINGA, H.z., waarvan de eerste den 30sten September 1851 en de tweede den 30sten September 1854 zoude hebben moeten aftreden, in de op heden gehouden Vergadering van den Raad, overeenkomstig de bepalingen van het Reglement voor het Stedelijk Bestuur, heeft plaats gehad; en dat het daarvan opgemaakt Proces-Verbaal, volgens Koninklijk Besluit van den 5den Junij 1847, no. 70, van heden af tot en met den 5den October aanstaande, op de WERKDAGEN, ter STEDELIJKE SECRETARIJ voor een ieder ter lezing voorligt, van 's morgens tien tot twee uur namiddag; blijkende uit dat stuk, dat van de 1096 aan de stemgeregtigden rondgebragte Biljetten, door dezelve, bij de wederophaling 670 in de gesloten bussen zijn gestoken en alzoo teruggekomen; dat van die Biljetten behoorlijk waren gesloten, ingevuld en geteekend 595, oningevuld 38, ongesloten, namelijk slechts toegevouwen, zonder door ouwel of lak gesloten te zijn 11, en dat ongeteekend waren 26, zoodat al deze laatstgemelden niet, en alleen de eerstgemelde 595 in aanmerking hebben mogen komen; dat bij opening derzelve is gebleken, dat de meeste stemmen, ten getale van 54, zijn uitgebragt op Jhr. Mr. **W. GOCKINGA**, die alzoo tot KIEZER is benoemd in plaats van wijlen Jhr. Mr. R. GOCKINGA, H.z., terwijl daarna de Heeren **E. DOMMERING** en **W. T. MULDER** de meeste stemmen, en wel elk 45, hebben verkregen, weshalve men het voorschrift van art. 19 van het Reglement heeft gevolgd en door het lot is beslist, dat tot KIEZER is benoemd de Heer **W. T. MULDER**, in plaats van wijlen Mr. H. O. FEITH; dat voorts 20 of meer stemmen zijn uitgebragt op de nagemelde personen, als op de Heeren:

Mr. H. O. FEITH, Jr.	43,
J. W. C. Baron VAN ITTERSUM,	42,
Mr. J. J. CREMERS,	37,
Mr. W. DE SITTER,	27,
Mr. T. J. TEN BERGE,	26,
Mr. A. VAN BERCHUIJS,	25,
J. J. SORMANI,	25,
H. B. ONNES,	23,
J. DE SITTER,	23,
Mr. A. OUDEMAN,	22,
Jhr. Mr. T. J. VAN IDDEKINGE,	21,
Mr. J. J. CANTER CREMERS,	20;

zijnde al de overige stemmen onder verschillende personen verdeeld.

En opdat deze Publicatie kome ter kennis van een' ieder, zal dezelve worden gedrukt en aangeslagen en voorts in de Groninger Courant geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 19den Sept. 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen; HORA SICCAMA.

CHOLERA.

GRONINGEN, 20 September. Sedert de laatste opgave zijn door de Aziatische Cholera aangetast 2, hersteld 12, overleden 5.

Namens de Plaatselijke Geneesk. Commissie:
W. C. VAN MESDAG,
Secretaris.

ITALIE.

ROME.

De Londensche *Times* meldt uit Napels, dat de heer *Rayneval* er in geslaagd is, van de raadslieden des Pausen eenige concessiën ten gunste van het Romeinsche volk te verwerven.

[Ook uit Turin wordt gemeld, dat de heer *de Rayneval*, welke den 5den dezer te Rome is teruggekeerd, eenige meer gunstige berigten heeft medegebragt omtrent de gezindheid des Pausen tot toegeeflijkheid. — Ook wilde men, dat de Paus weldra naar Rome zou terugkeeren; doch te dezen aanzien was nog niets met zekerheid bekend.]

— Volgens brieven uit Rome van den jongsten datum, zoude het *ultimatum* der Fransche regering zich tot de volgende punten bepalen: 1) eene *consulta di stato* met eene beraadslagende stem voor de binnenlandsche zaken; 2) gedeeltelijke amnestie; — 3) intrekking van al het papieren geld met voldoening van vroegere schulden en erkenning van de voorloopige regering. — Hoe matig deze voorwaarden ook zijn, verzekert men, dat de Paus en de kardinaal *Antonelli* geenszins geneigd zijn hierin te bewilligen, evenwel niet om de voorwaarden zelven, dan wel omdat men niet den schijn wil hebben, aan deze eischen gehoor gegeven te hebben.

— De provincie Bologna wordt zwaar geteisterd door struikroovers en moordenaars, die denkelijk tot *Garribaldi's* bende behoord hebben. De pauselijke commissaris mr. *Bedini* en de Oostenrijksche generaal *Strasseldo* hebben krachtige maatregelen daartegen genomen, doch zich eindelijk genoodzaakt gezien, om aan de ontwapende gemeenten weder wapenen ter zelfverdediging ter hand te stellen.

PIËMONT.

In Piëmont wordt de houding der kamer tegenover de regering met elken dag vijandelijker. Den 10den heeft zij, ten opzigte van de inhechtenisneming van *Garribaldi*, door het ministerie, niettegenstaande deze een Piëmontees is, eene dagorder aangenomen, waarbij zij verklaart, dat deze inhechtenisneming van *Garribaldi*, en de bedreiging om hem uit het land te zetten, zijn „eene schending der regten, door de grondwet gewaarborgd, en eene beleediging van de nationaliteit en den roem van Italië."

De Kamer neemt meer en meer ook tegen de kerkelijke overheid eene vijandige houding aan. Zij heeft besloten een voorstel van een lid, om het aantal kerkfeesten, wier viering bij de wet geboden is, te verminderen in overweging te nemen. De aanmerking des ministers, dat men hierover in overleg treden moest met den Paus, werd met teekenen van afkeuring ontvangen.

HONGARIJE.

De Keizer van Oostenrijk heeft den veldmaarschalk *Paskewitsch*, ter zake van de bij het dempen van den Hongaarschen opstand door hem bewezen diensten, begiftigd met het grootkruis der militaire orde van Maria Theresia. In het te dier gelegenheid door den Keizer aan genoemden veldheer gerigte schrijven van den 22sten Augustus, — [waarvan wij in het *Naschrift* van ons vorig no. voorloopig reeds hebben melding gemaakt] — en hetwelk thans door de Warschausche bladen wordt openbaar gemaakt, merkt men de volgende belangrijke zinsneden op:

„Ongetwijfeld, mijnheer de veldmaarschalk, zoude ik, indien het mij vergund ware alleen de inspraak van mijn hart te volgen, een' ondoordringbaren sluijer over het verledene werpen, en geene andere zorg kennen, dan die om de middelen te vinden tot heeling der bloedige wonden, die de opstand aan het ongelukkige Hongarije heeft geslagen. Ik mag echter niet vergeten, dat ik ten aanzien van mijne overige volken heilige pligten heb te vervullen en dat het algemeene welzijn van mijn keizerrijk mij verpligtingen oplegt, die ik niet uit het oog mag verliezen. In ieder geval echter heeft Uwe Doorl. mij regt doen wedervaren door t vooronderstellen, dat mijn geluk te volmaakter zal wezen, naar gelang ik, bij eene regtmatige waardering van al die gewigtige aangelegenheden, in uitgebreidere mate met zachtmoedigheid zal kunnen te werk gaan."

— Den 4den dezer hebben de vijandelijkheden tegen Komorn een' aanvang genomen. De kommandant *Klapka* heeft alle Russische gevangenen uit de vesting gezonden en aan generaal *Grabbe* overgegeven. Deze gebeurtenis heeft aanleiding gegeven tot het gerucht, dat de Hongaren wegens de overgave van Komorn met den Russischen generaal *Grabbe* in onderhandeling getreden waren.

— Te Arad, Temeswar, enz., hebben bij voortduring teregtstellingen van Hongaarsche officieren plaats. Zoo zijn laatstelijk te Arad de luitenant *Auffenberg*, te Temeswar *Julius Kruby* en *S. Murmann* doodgeschoten. Volgens de *Lloyd*, zijn te Arad ook de generaals *Kiss* en *Lenkey* ter dood veroordeeld, en is het vonnis reeds voltrokken.

— Het geslacht *Zichy* is voornemens, om *Görgey* in een crimineel regtsgeding te wikkelen, ter zake van het ombrengen van graaf *Ocdön Zichy*, die, op zijn bevel, bij standregt is veroordeeld en ter dood gebragt.

— Nopens de kroonings-insigniën van Hongarije leest men in een *Olmutzer* dagblad het volgende: „Ons bataljon geleidt een transport der Hongaarsche kroonings-insigniën, met uitzondering van de kroon, welke nog niet is terug gevonden, benevens goud en zilver, ter waarde van 8 millioen. De kroonings-insigniën werden te Dobra, in Zevenbergen, overgenomen, en ons bataljon geleidt ze naar Pesth."

(Men vermoedt, dat *Kossuth* de kroon van Hongarije met zich mede naar Turkije heeft genomen. De Hongaren hechten veel aan deze kroon, welke in het jaar 1000 door Paus *Sylvester II* aan den heiligen *Stephanus* werd geschonken, die den 15den Aug. 1001 daarmede werd gekroond. Zij beschouwen alléén hem Koning van Hongarije, die er mede is gekroond, dus den Keizer nog niet.)

DUITSCHLAND.

Stand van de Duitsche éénheidsvraag.

Den 15den dezer is de door de Pruissische Regering gestelde termijn voor die Staten, welke zich alsnog niet bepaaldelijk hadden verklaard omtrent hunne al of niet toetreding tot het Duitsch-Pruissisch Verbond, ten einde geloopen. Men meent, dat buiten Oostenrijk, Wurtemberg en Beijeren, alle overige Duitsche Staten tot dat verbond zullen zijn toegetreden. De stad Frankfort heeft nog beproefd eenig uitstel te verkrijgen; doch te vergeefs. Het schijnt zeker te zijn, dat ook Hessen-Homburg, in tegenspraak met hetgeen gemeld is omtrent de voorwaarden, aan welke dit vorstendom zijne toetreding zou hebben verbonden, onvoorwaardelijk zijne goedkeuring daaraan heeft gehecht.

De *Groot*-Duitsche partij geeft echter den strijd nog in geenen deele op, en meent, dat er nog zoo vele bezwaren bestaan tegen het invoeren der Duitsch-*Pruissische* Constitutie, ook van de zijde van Saksen en Hannover zelf, dat deze niet ligtelijk in werking zal kunnen gebragt worden.

Maar naar het zich laat aanzien, zal de engere bondstaat thans inderdaad tot stand komen. Te dien einde zullen n.l. Pruissen en de tot zijne constitutie toegetredene staten aan de eene, — en Oostenrijk met die staten, welke blijven weigeren tot de constitutie toe te treden, aan de andere zijde, twee commissarissen benoemen, om zich betrekkelijk de vereeniging te verstaan. De heer *von Radowitz* (Pruissen) zal waarschijnlijk deze commissie presideren. In geval van verschil van gevoelen in deze commissie zullen de regeringen van Oostenrijk en Pruissen, of ingeval ook deze tot geen vergelijk kunnen komen, de regeringen der overige Duitsche koningrijken op hunne beurt als scheidsmannen uitspraak doen. Dit voorloopige centrale bestuur zal met goedkeuring van den rijksbestuurder en de Duitsche regeringen (van welke Beijeren en Hannover reeds hunne toestemming toegezegd hebben) voorloopig tot den 1sten Mei 1850 in het leven treden. Ingeval alsdan de staatsregeling voor Duitschland niet bepaald geregeld mogt zijn, zal de duur van het voorloopig bestuur verlengd kunnen worden.

Uit Frankfort verneemt men, uit eene goede bron, dienaangaande nog het volgende: „De heer *von Biegeleben*, door den Rijksbestuurder naar Berlijn en Weenen gezonden, om onderhandelingen aan te knoopen nopens de zamenstelling der nieuwe centrale magt, is in deze zending genoegzaam geslaagd. Deze magt zal voorloopig gezamenlijk door den Keizer van Oostenrijk en den Koning van Pruissen uitgeoefend worden, door middel eener rijks-commissie, voor de eene helft door Oostenrijk en voor de andere door Pruissen te benoemen; Beijeren heeft vrijwillig afstand gedaan van het regt om mede in deze commissie zitting te hebben, maar zal, even als de overige Duitsche vorsten, gevolmagtigden bij dezelve accrediteren. Deze rijks-commissie zal haren zetel te Frankfort vestigen. De beslissing van het vraagstuk betreffende de rijksconstitutie behoort echter niet tot hare competentie; deze zal het onderwerp van verdere onderhandelingen tusschen de onderscheidene Duitsche mogendheden uitmaken; indien dezelve den 1sten Mei aanstaande, zijnde het tijdsbestek voor het bestaan dier rijks-commissie vastgesteld, nog geen definitief resultaat mogten opgeleverd hebben, zal, op verlangen der mogendheden, deze centrale magt weder voor een nieuwen termijn verlengd kunnen worden. Intusschen moeten, volgens zoo even regtstreeks uit Berlijn ontvangene mededeelingen, van de zijde der Pruissische regering weder eenige nieuwe zwarigheden ontstaan zijn, vooral met betrekking tot de uitgebreidheid der competentie, aan de nieuwe centrale magt te verleenen, wijders met opzigt tot het voorzitterschap, door Oostenrijk verlangd, alsmede wegens de betrekking, waarin deze centrale magt tot den engeren bond, door Pruissen met Saksen, Hannover, enz., gesloten, zal staan, en eindelijk nopens den zetel der centrale magt, die Pruissen in Maintz wenscht gevestigd te zien.

Men verwacht weldra den naderen uitslag te vernemen van de voortgezette onderhandelingen te Berlijn."

WEENEN, 15 September.

In den Hongaarschen oorlog en de beide Italiaansche veldtogten heeft Oostenrijk zoo op het slagveld als aan ziekte 45 à 50,000 man verloren, waarvan alleen 15,000 voor Venetië gesneuveld zijn. Op dit oogenblik telt het leger nog 60,000 gewonden. Hoe groot dit verlies is, kan onder anderen daaruit opgemaakt worden, dat de geheele 7jarige oorlog aan Pruissen slechts 180, aan Oostenrijk 140 duizend man gekost heeft.

Van den 15den. Uit Moldavië meldt men, dat de derwaarts gevlugte Hongaren, ten getale van 3 à 4000 man, bij Widdin gelegerd zijn. Onder hen moeten zich *Bem* en *Kossuth* bevinden, zoodat de anders luidende berigten omtrent hen zouden vervallen. Oostenrijk moet bij den Pacha van Widdin op hunne uitlevering aangedrongen hebben, die zulks echter geweigerd heeft, totdat hij nadere bevelen uit Konstantinopel zoude ontvangen hebben. De Hongaren zijn door de Turken van tenten voorzien en maken zich het leven zoo aangenaam mogelijk.

— De belegering van Komorn zal thans op eene regelmatige wijze plaats hebben, daar er geen voornemen schijnt te bestaan, om zich over te geven.

BERLIJN, 16 September.

— De eerste Kamer, — zegt de *Lith. Corr.*, — heeft hare „*revisio in pejus*" of herziening ten slechte voortgezet. Uit alles blijkt, dat men meer aan den geest van reactie toegeeft, en dat het weldra weder geheel het oude zal worden. De linkerzijde is in haar bewustzijn dat zij steeds voor doove ooren predikt, in eene soort van moedeloosheid vervallen.

Wij zouden weldra eene merkwaardigheid kunnen beleven, welke tot dusverre in een' constitutionelen staat iets volstrekt ongehoords is geweest. Men spreekt op dit oogenblik van niets minder dan van de aftreding van het ministerie *Brandenburg-Manteuffell*, dat nog kortelings een voldoend *votum* van vertrouwen van de Kamer gekregen heeft. In de Duitsche vraag moet eene bepaalde scheuring bestaan tusschen het ministerie en de kroon, waarbij het ministerie natuurlijk de belangen van den afzonderlijken bond voorstaat. Men spreekt ook van liberale denkbeelden naar de behoefte van den tijd, die het ministerie tegenover de kroon zoekt staande te houden, en de namen, welke voor het nieuwe kabinet genoemd worden, schijnen zeer sterk daarvoor te pleiten. Immers *v. Arnim*, *v. Bodelschwing*, *v. Puttkammer* zijn schoone namen! Men weet inderdaad niet, of de revolutie geëindigd is, dan of zij op nieuw weder begint.

— De Nestor der wetenschap, *Alexander von Humboldt*, heeft den 14den September zijn 80ste levensjaar bereikt. Deze uitstekende geleerde geniet het voorregt van met het klimmen zijner jaren ook de achting en liefde te zien toenemen, welke het Pruissische volk van allen rang en stand hem toedraagt. Op zijnen verjaardag, welke hij op zijn slot Tegel vierde, werd hij verrast met een bezoek des Konings en der Koningin, die hem in persoon hunne hartelijke gelukwenschen kwamen overbrengen en die wel aan het verzoek van den grijsaard wilden voldoen, om dien dag bij hem het middagmaal te gebruiken.

FRANKFORT, 16 September.

— Volgens eene kennisgeving van het bestuur van het Russische gouvernement Tambow, zullen tot gedeeltelijke betaling der schulden van den graaf *Kistaisow*, welke 1,508,925 roebels beloopen, zijne in dat gouvernement gevestigde boeren, 3702 personen, *openlijk aan de meestbiedenden verkocht worden.*

— De Keizer van Rusland heeft, ten einde aan de Israëlieten de middelen te verschaffen om zich op den landbouw toe te leggen, bepaald, dat ieder Israëliet, vader eens huisgezins, die landbouwer wenscht te worden, gratis eenigen grond zal ontvangen, verder zekere som tot bestrijding der eerste onkosten, 10 jaren vrijdom van belasting en tevens vrijstelling van de militaire dienst, ook voor zijne kinderen.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 15 September.

Nopens de groote Europesche tentoonstelling, die hier zal gehouden worden, verneemt men nog het volgende: Zij zal in 1851 plaats vinden, opdat fabrikanten en kunstenaars tijd hebben, om hunne toebereidselen te maken. In Hydepark wordt er een gebouw voor opgerigt, hetwelk 2600 ellen in omtrek zal hebben. De tentoongestelde voorwerpen worden beoordeeld door eene gouvernements-jury, welke over prijzen, ten gezamentlijken bedrage van 20,000 £ (*f* 240,000) te beschikken zal hebben; de eerste dier prijzen bedraagt 5000 £ (*f* 60,000) en zal worden toegewezen aan de nuttigste uitvinding of verbetering in het vak van nijverheid. Ieder bekroonde zal ook nog eene groote gouden medalje ontvangen. Tijdens den duur van de tentoonstelling zullen de op Londen uitloopende spoorwegen goedkoope treinen tot den vervoer van goederen en personen hebben.

Van den 17den. Eergisteren zijn 17 wagens, bevattende 70 tonnenlast stofgoud en 3 millioen £ aan dollars, getrokken door 85 paarden, onder geleide van policie-agenten, van het spoorweg-station in de kelders der Engelsche bank aangekomen. Deze totale waarde van 5,000,000 £ (*f* 60,000,000 Nederl.), was dezer dagen te Southampton aangebragt met het Britsche oorlogsschip *Calypso*. Het overvoeren van dezen verbazenden schat wekte de aandacht in eene hooge mate.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 September.

Men verzekert, dat de Regering nadere berigten uit Marocco heeft ontvangen, die het beginnen der vijandelijkheden onnoodig maken.

— Zal de verwisseling van het ministerie in de tegenwoordige moeijelijke omstandigheden niet aan vele zwarigheden onderworpen zijn? En toch spreekt men er voortdurend van; ja, vele dagbladen meenen, dat er met dit ministerie niets aan te vangen is. De *Siècle* meent, dat het éénen stap voorwaarts doende, er twee achterwaarts doet. De *National* geeft hiertoe de reden, dat het ministerie niet zelve wil handelen, maar in gemeenschap met Oostenrijk, want den ministers ontbreekt een vaste wil. Hij zegt: „Wij vinden slechts twee fouten bij onze ministers: *Zij weten niet wat zij willen, en zij willen niet wat zij weten.*"

— De eenige tijding van gewigt, welke men heden meldt, is, dat de heer *Mercier* naar Rome is vertrokken, met last, om den generaal *Rostolan* van wege den President der Republiek uit te noodigen zijn opperbevelhebberschap te behouden.

Indien men geloof mag hechten aan andere bijzonderheden, welke aangaande deze zending vermeld worden, zouden de aan den heer *Mercier* gegeven instructiën weinig in overeenstemming zijn met de denkbeelden, welke de President in zijn' brief heeft te kennen gegeven. Hij zoude namelijk de regeringscommissie der kardinalen te wille moeten zijn en hieruit zoude volgen, dat het thans niet de heer *de Fulloux* was, maar de heer *Dufaure*, die er aan denkt om af te treden. Het is echter voor alsnog gewaagd, aan een en ander geloof te hechten.

Het is nu in allen gevalle bepaald, dat de generaal *Randon* niet naar Rome zal vertrekken; zoo generaal *Rostolan* er niet definitief in functie blijft, zal dat kommandement aan generaal *le Vaillant* opgedragen worden.

— De vermaarde luchtreiziger *Arban*, den 2den September des avonds te 6½ uur in een' luchtballon van Marseille vertrokken, is des nachts te 2½ uur te Stubini bij Turin nedergekomen.

— De dagbladen vermelden het volgende sprookje: Een chirurgijn te Marseille is op het denkbeeld gekomen om de Cholera in te enten, zoo als men de koepokken doet.

Men verzekert, dat hij bij het gouvernement verlof heeft aangevraagd, om eene proef op een' veroordeelden misdadiger te moge nemen, die op vrije voeten zou gesteld worden, zoo bij de proef overleefde.

NEDERLAND.

Staten-Generaal.

Maandag, 17 September.

Heden zijn de zittingen van de Kamers der Staten Generaal voor 1849—50 door Z. M. den Koning geopend met de volgende

TROONREDE.

MIJNE HEEREN!

Ik verheug Mij in het voorregt, u andermaal om Mij vergaderd te zien, en ditmaal, om van de plaats, door Mijnen onvergetelijken Vader vroeger zoo waardig bekleed, eene nieuwe zitting voor U te openen, waarin gij geroepen wordt, de dierbaarste belangen des Vaderlands met Mij te behartigen en verdere uitvoering te geven aan de Grondwet, die wij in onze vorige zamenkomst wederkeerig hebben bezworen.

Wij mogen ons verblijden, ter oorzake, dat onze uit- en inwendige aangelegenheden, sedert het oogenblik, waarop Ik de regering aanvaardde, niet zijn verminderd, maar veeleer verbeterd, in gunstige gesteldheid.

Met alle Mogendheden hebben wij vrede en goede verstandhouding. De onrust, die elders woelt, dringt onze grenzen niet binnen; en de verdeeldheid, die andere Staten eenigermate van elkander verwijdert, blijft ons vreemd. Wij onderhouden met allen een volledig vriendschappelijk verkeer. De verwikkelingen, in welke wij vroeger

vreesden ten opzigte van Limburg te zullen — of te kunnen — geraken, zijn, door de bescherming der traktaten, gelukkig afgewend; en wij hebben het gegronde vooruitzigt, dat die regtmatige toestand nimmer andere dan regtmatige bevestiging of oplossing zal verkrijgen.

De zege op Bali, door de dapperheid onzer land- en zeemagt bevochten, heeft ons het verlies van meerdere verdienstelijke strijders, en, dat het meest is te betreuren, het verlies van eenen voortreffelijken bevelhebber gekost; maar tot dien duren prijs zijn de eerbiediging van ons gezag, rust en orde in den Indischen Archipel verzekerd.

De marine bewees lofwaardige diensten, ook ten gunste onzer West-Indische bezittingen.

Het leger gaf mij ruime stof tot tevredenheid.

Mijne beminde landgenooten genieten gewenschten voorspoed. De oogst was gezegend. De handel herleefde. De fabrijken leverden, ook op de onlangs gehoudene tentoonstelling, uitmuntende proeven van hare gunstige ontwikkeling. En de markt van onze koloniale voortbrengselen heeft voordeelen verschaft, die, gevoegd bij de niet ongunstige opbrengst der belastingen en de reeds tot stand gebragte aanzienlijke bezuinigingen, veel hebben bijgedragen tot de verbetering van den stand van 's lands geldmiddelen. Alleen het gedeeltelijk mislukken van een enkel gewas des velds en de vele slagtoffers eener gevaarlijke ziekte, gaven Ons stof tot bekommering en leed. Beiden schijnen evenwel te verminderen.

Onder die gunstige omstandigheden zijt gij, mijne heeren! herwaarts gekomen, om uwe zorgen op nieuw aan 's lands zaken te besteden. Vele en gewigtige bemoeijingen wachten u, door de Grondwet zelve voorgeschreven, en door de tijds-omstandigheden gevorderd.

Zij zullen zich niet bepalen tot het onderzoeken en beoordeelen van de wets-ontwerpen, die de gewijzigde Grondwet vordert. Gij zult u ook moeten bezig houden met eene nieuwe begrooting der uitgaven en inkomsten van het rijk; met gewigtige stoffelijke belangen der natie; en niet het minst met het overwegen van zoodanige verordeningen, als naar de tegenwoordige ontwikkeling der handelsstaatkunde van Europa, ter bevordering van scheepvaart en handel, en tot herstel of verbetering van belangrijke bronnen van volkswelvaart, of, mag het zijn, tot het openen van nieuwe – raadzaam zullen worden gekeurd.

Daarin wensch ik u wél beraden, standvastig voor te gaan. Daartoe roep ik uwe bezadigde, eendragtige, belangstellende medewerking in.

Van de schreden, door ons in gemeen overleg, op dien weg te doen, hangen in deze gewigtige oogenblikken, voor jaren tijds, het geluk en de voorspoed van dit achtingswaardig volk, welks welzijn wij moeten bevorderen, ten eenenmale af.

Het vaderland plukke van onzen arbeid rijke vruchten!

De weldadige Opperbestuurder van ons lot schenke daarop Zijnen zegen.

Met deze wenschen in het hart, verklaar ik deze zitting der Staten-Generaal te zijn geopend.

Na het uitspreken dezer troonrede verlaten Z. M. de Koning en HH. KK. HH. de Prinsen *Hendrik* en *Frederik der Nederlanden*, welke Z. M. vergezelden, de Vergaderzaal, om op de vastgestelde statelijke wijs naar het Koninklijk paleis terug te keeren. H. M. de Koningin, benevens de Prinsen *van Oranje* en *Maurits*, zonen des Konings, bevonden zich in de vergaderzaal in de hof-loge.

Daarna wordt de vereenigde zitting der beide Kamers gesloten en gaat de Vergadering uiteen.

Eene zeer talrijke menigte bevond zich op den weg langs welken zich de Koning, in statigen optogt, naar het hotel der Staten Generaal begeven heeft en later van daar naar H. D. paleis teruggekeerd is. Ook in de Vergaderzaal waren alle loges en tribunes zeer bezet. Z. M. ontving vele blijken van die gehechtheid, welke den Nederlander aan *Oranje* verbindt.

Eerste Kamer der Staten Generaal.

Zitting van den 18*den September.*

In de zitting van de Eerste Kamer is heden voorgelezen een koninklijk besluit, waarbij de graaf *van Limburg Stirum* tot voorzitter gedurende de tegenwoordige zitting wordt benoemd, welke bij het aanvaarden van deze waardigheid op nieuw de toegevendheid, medewerking en ondersteuning zijner medeleden heeft ingeroepen.

Na den afloop der vergadering hebben de leden zich in de afdeelingen vereenigd tot de verkiezing van derzelver voorzitters en onder-voorzitters en van de leden der commissie, belast met het ontwerpen van een adres van antwoord op 's Konings aanspraak.

Op morgen zal de Kamer bijeen komen tot de benoeming der leden van de huishoudelijke commissie.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van den 18*den September.*

In de zitting van heden is het voorzitterschap tijdelijk waargenomen door den heer *S. H. Anemaet*, als de oudste in jaren, en is men overgegaan tot de verkiezing der leden, welke als kandidaten voor het voorzitterschap aan Z. M. den Koning behooren te worden voorgedragen.

Aan deze verkiezing hebben 61 leden deelgenomen. Bij de eerste stemming voor den *eersten* kandidaat hebben erlangd de heer *v. Goltstein* 21 en de heer *Thorbecke* 26 stemmen.

Bij de tweede stemming heeft de heer *v. Golstein* 31 en de heer *Thorbecke* 29 stemmen erlangd, en is de heer *van Goltstein* als *eerste* kandidaat op de lijst gebragt.

Bij de stemming voor den *tweeden* kandidaat hebben, bij de eerste stemming, 31 leden zich voor den heer *Thorbecke* verklaard, en is deze alzoo als tweede candidaat geproclameerd.

Bij de stemming voor den *derden* kandidaat hebben bij de tweede stemming 59 leden daaraan deel genomen, en hebben 30 derzelve zich voor den heer *Storm* verklaard, die alzoo tot *derden* kandidaat is benoemd.

Na het benoemen van de leden der commissie, belast met het aanbieden der lijst van de kandidaten aan Z. M. den Koning, is de vergadering gescheiden.

's GRAVENHAGE, 18 September.

Gisteren zijn de leden der Staten Generaal, de ministers en hoofd-officieren ten Hove ter maaltijd genoodigd.

Het aantal dergenen, die gisteren herwaarts zijn gekomen om getuigen te zijn der plegtigheid bij de opening van de zitting der Staten Generaal, was zeer aanzienlijk. Over de ijzerbaan rekent men dat niet minder dan 1600 personen zijn vervoerd, en de volksschuiten van hier op Delft zijn van des ochtends tot laat in den avond gedurig in de vaart geweest.

— Wij zijn onderrigt, dat het berigt, door sommige bladen medegedeeld, aangaande het in gezegenden staat verkeeren van H. M. de Koningin, ongegrond is. (*N. Bode.*)

— De j.l. Zaturdag geslotene zitting der Tweede Kamer duurde 184 dagen, van welke 133 aan werkzaamheden toegewijd waren en 51 tot verpozing dienden.

Van den 19*den.* Bij besluit van den 14den Apgustus ll., heeft Z. M. eene nieuwe inrigting der artillerie goedgekeurd, ten einde, betreffende dit wapen, de bezuinigingen in te voeren, welke bij het verslag van den 13den November ll. zijn aangeduid. Daarbij is bepaald, dat het regement rijdende artillerie uit vier kompagniën zal bestaan, elk voor zes vuurmonden, en eene depôt-kompagnie, tevens bestemd voor het artillerie-voerwezen, terwijl de twee thans bestaande kompagniën artillerie-transporttrein zullen worden opgeheven. Het regement veld-artillerie zal blijven bestaan uit zes kompagniën, elke op den voet van vrede voor zes vuurmonden; — eene depôt-kompagnie voor het Limburgsch Bonds-contingent, welke laatste voor acht vuurmonden ingerigt zal blijven. De twee regementen vesting-artillerie blijven zamengesteld elk uit zestien kompagniën en eene depôt-kompagnie. De overkomplete officieren en verdere manschappen der rijdende en veld-artillerie zullen bij de korpsen, tot welke zij behooren, à la suite worden gevoerd, tot dat op eene andere wijze over hen zal kunnen worden beschikt.

— De commissie van de Tweede Kamer der Staten Generaal, belast met het aanbieden aan den Koning van eene lijst van drie kandidaten voor het voorzitterschap dier Kamer gedurende de thans geopende zitting, is heden middag te 1 uur bij Z. M. toegelaten en heeft zich van hare taak gekweten.

AMSTERDAM, 18 September.

Naar men verneemt, bevindt H. M. de Koningin-Weduwe zich eenigermate ongesteld. Z. K. H. Prins *Hendrik* heeft zich in den afgeloopen nacht naar Biljoen begeven.

— Binnen weinige dagen begeeft Z. M. zich naar het Loo en zal H. M. de Koningin naar Stuttgardt op reis gaan.

— Aanstaanden Donderdag vertrekken HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik*, benevens HD. dochters, naar Berlijn. De Prins wordt spoedig van daar terug verwacht.

HEUSDEN, 16 September.

Eene nietige fraude heeft een jong veel belovend officier, eer en naam doen verliezen, en daar zijn vergrijp maar al te dikwijls plaats vindt, en op soortgelijke wijze ook burger-ambtenaren in ongelegenheid zouden kunnen geraken, zoo wordt hier het feit tot waarschuwing van anderen medegedeeld.

Een officier, laatstelijk op transport tot geleiding van miliciens huiswaarts, had zich in overeenstemming met den sergeant door een gemeentebestuur kwitantiën laten geven voor eenen wagen, waarop hij regt had, zonder dien wagen te nemen of de daarvoor bestemde gelden te voldoen; daar echter op de plaats van bestemming de kwitantie voor aankomst der kar door het gemeentebestuur aldaar moest worden geteekend, en dit daartoe niet genegen was, ging men zoo ver, eene valsche verklaring op dezelve te stellen; de officier rekende bij zijne terugkomst met den kwartiermeester af, en liet zich den wagen betalen; daar echter in het stuk eene misvatting in de berekening was, zond de kwartiermeester het ter herstelling aan den betrokken burgemeester terug; deze verklaarde toen, dat hij de kar niet had zien aankomen, en ook de verklaring van aankomst niet door hem geteekend was; de officier en zijn medestander de sergeant werden gearresteerd en staan thans voor den krijgsraad teregt, terwijl vermoedelijk ook de burger-ambtenaar, die de kwitantie voor de kar gaf zonder geld te ontvangen en zonder die te leveren, zal vervolgd worden.

ASSEN, 17 September.

Morgen zou het thans te Assen in garnizoen liggende detachement infanterie afgelost worden door een dergelijk detachement uit Zwolle. Daar echter in laatstgenoemde plaats de Cholera vrij erg heerscht, hetgeen te Assen gelukkig het geval nog niet is, heeft het sted. bestuur van Assen den heer gouverneur verzocht, om te bewerken, dat deze aflossing geen plaats had, en het detachement, thans in Assen in garnizoen, en hetwelk eene zeer goede gezondheid geniet, aldaar voorloopig gelaten werd. De heer gouverneur heeft dit verzoek ondersteund bij den heer minister van oorlog, die daarop bepaald heeft, dat de bedoelde aflossing vooreerst niet zou plaats hebben, maar zou worden uitgesteld totdat de Cholera te Zwolle had opgehouden. (*Dr. Ct.*)

KOEVORDEN, 17 September.

Verleden week heeft er in het niet ver van hier gelegen Hannoversche dorp Ruitenbroek, toen er kermis was, een vreeselijke moord plaats gehad. Twee landdragonders, die daar gestationeerd waren, om er op dien dag de orde en rust te bewaren, omdat er dan dikwerf vechtpartijen voorvallen, werden, terwijl zij in eene herberg waren, op eene slinksche wijze naar buiten gelokt, verraderlijk aangevallen en op de gruwelijkste wijze, ja, als het ware, met knuppelslagen vermoord. Eenige der daders zijn dadelijk gevat, doch drie derzelve, die hier gepasseerd waren, zijn door de Hannoversche policie, geadsisteerd door de Overijsselsche veldwachters, 's nachts van den 13den op den 14den dezer te Lutten, twee uren van hier, van het bed geligt en gevankelijk opgebragt.

De redenen, welke tot dit gruwelijke feit aanleiding hebben gegeven, zijn niet bekend.

SMILDE, 17 September.

De landman mag zich hier ten aanzien van de uitkomsten zijner werkzaamheden verheugen over het jaar 1849: de rogge is, bij veel stroo, uitmuntend in opbrengst en hoedanigheid van koren; gerst en haver zijn goed geslaagd; de paardenboonen middelmatig en de erwten best.

De aardappel heeft door het verderf wel eenigzins geleden; maar de knol bleef onaangetast, althans dit mag geen naam hebben, en is voortreffelijk van smaak en deugdzaamheid; de opbrengst is meer dan middelmatig.

De veenboekweit heeft hier door de nachtvorst in Augustus, en door den storm op den 11den dezer veel geleden, en is minder dan in de laatste jaren; doch toen was ze meer dan gewoon; thans mag men ze redelijk noemen, en de oudere of mindere veenen geven veel en goed veevoeder, dat bij zeer velen, die geene hooilanden bezitten, dit gemis vergoed.

De veestapel was gezond: het melkvee gaf vele en goede melk; de weide- en hooilanden waren ruim met gras voorzien en staan ook thans nog zeer goed.

Van de bijenteelt heeft men geene groote verwachtingen; zoogenoemde vette bijen, meent men, dat er niet veel zullen zijn.

Boomvruchten zijn er overvloedig; sommige boomen bezwijken bijna onder hunnen heerlijken vruchtenlast.

Alle veldgewassen, die geoogst zijn, zijn zeer goed gewonnen; en alles zamen genomen kan het jaar 1849 vruchtbaar en voor den landbouw gelukkig genoemd worden.

En wat de veengraverij betreft: de turf wordt goed droog, en er komen weinig of geene smoezen. De aftrek, die nu wat levendiger wordt, was sinds lang slap, en de prijzen laag: thans is de marktpraam zwarte scheepsturf aan de Smilder markt te Zwartsluis gesteld op *f* 70. (*Dr. Cour.*)

GRONINGEN, 20 September.

De op heden alhier gehoudene kollekte ten behoeve der onderscheidene armbesturen alhier (behalve die der Waalsche gemeente), om uit de opbrengst daarvan zooveel mogelijk den nood door de Cholera alhier veroorzaakt, te blijven lenigen, — heeft zuiver opgebragt de aanzienlijke som van *f* 3560–40½.

— Hier ter stede zijn weder ontvangen drie nieuwe brandspuiten of perspompen, uit de fabrijk van den heer W. VAN DER OS, te Vlissingen, zoodat thans alle hier aanwezige brandspuiten door andere zijn vervangen. — Over deze drie genoemde spuiten heeft gisteren eene keuring plaats gehad, doch de uitslag hiervan is ons nog niet bekend.

— Woensdag, den 12den dezer, heeft te Dockum eene harddraverij plaats gehad om een gouden horologie, hetwelk behaald is door het zwarte langst. merriepaard *Slim* genoemd, toebehoorende aan den heer H. ESKES, van Kollum, bereden door den pikeur HARM LUURTS.

Op Zaturdag, den 15den dezer, werd te Holwert eene harddraverij gehouden, waarbij tot prijs was uitgeloofd een gouden horologie; — 6 paarden namen aan dezen wedstrijd deel, en de prijs werd behaald door het bruine langst. ruinpaard van den heer A. P. VAN DER MEULEN, van Eestrum, bereden door den pikeur HARM LUURTS.

Op Dingsdag, den 18den laatstleden, had te Bergumnierdam, ter gelegenheid van de jaarmarkt, eene harddraverij plaats, waaraan 13 paarden hebben deelgenomen; — de prijs, zijnde een gouden horologie, is behaald door het zwarte langst. merriepaard genoemd *Snel*, toebehoorende aan den heer J. D. LAVERMAN, van Driesum, bereden door den pikeur HARM LUURTS; terwijl de premie, zijnde eene zilveren tabaksdoos, is ten deel gevallen aan het zwarte langst. merriepaard van den heer J. GAARKEUKEN, te Dragten, door den eigenaar bereden.

— Dezer dagen heeft eene koe van M. P. SMITH, te Termunterzijl, ontijdig *vijf* onvoldragene kalveren geworpen.

Zulks is te meer opmerkelijk, dewijl hetzelfde beest voor ruim 9 maanden vier voldragene kalveren heeft ter wereld gebragt.

Z. Exc. de minister van oorlog heeft, bij missive van den 8sten Sept., no. 15 B, de respective chefs van de korpsen der armee uitgenoodigd om op te geven of er bij de korpsen ook personen werden gevonden, die lust en geschiktheid hadden om als staf-muzikanten bij het muzijkkorps te Batavia te worden geplaatst; zullende deze, na alvorens in Indië te zijn geëxamineerd, de staf-muzikanten der 1ste kl. aldaar eene belooning erlangen van *f* 2,00; 2de kl. *f* 1,40; 3de kl. *f* 1,20 daags; terwijl zij aanvankelijk met een gewoon engagement als sergeant der infanterie te Harderwijk worden aangenomen. (*Utr. Ct.*)

De hoofd-commissie tot oprigting van een standbeeld voor Z. M. WILLEM II te 's Hage, looft *f* 250 uit voor de meest voldoende schets van dat beeld, in te zenden vóór den 15den November e.k.; hetzelve zal hoog zijn 3.50 el, en staan op een voetstuk van 3 50 à 4 el hoogte, aan twee zijden voorzien met voorstellingen in bas-relief van Zr. Ms. wapenfeiten te *Quatrebras* en *Bautersem.*

De minister van justitie, de heer *Wichers*, is sedert eenigen tijd gelogeerd op het buitenverblijf *den Aalshorst*, toebehoorende aan deszelfs tante, mevr. de weduwe *L R Feith*, geb. *van Dedem*, en gelegen bij Dalfsen in Overijssel.

Er bestond veel hoop, dat dit stille, gezonde, landelijke verblijf op zijne gezondheid eenen gunstigen invloed zoude hebben uitgeoefend, doch zoo al geen achteruitgang, verbetering is er zeker niet, daar hij zijnen ziekelijken toestand zelf overziende, betuigt zwakker te worden, en er weinig hoop op heeft ooit de ministeriëele portefeuille definitief te aanvaarden. (*Amst. Cour.*)

In het dezer dagen uitgekomen tweede deel zijner verhandeling over de *Bedijking en Droogmaking der Zuiderzee, Friesche Wadden en Lauwerzee*, begroot de heer ingenieur VAN DIGGELEN de kosten dier onderneming op driehonderd en dertig millioen guldens, en de waarde der droog[...] mende gronden op 237½ millioen, terwijl van de thans [...] gewend wordende kosten van zeewering eene zeer aanm[...] kelijke som zou worden bespaard. Het zal, onzes erachte[...] VAN DIGGELEN gaan als LEEGHWATER en CRUQUIUS. (*Stoompost.*)

Het stedelijk bestuur te Antwerpen heeft in het belang v[...] de gezondheid der ingezetenen, onder anderen, de volge[...] bepalingen vastgesteld:

Art. 1. Het collegie van burgemeester en schepenen is ge[...] magtigd, het bewonen van die huizen en logementen te o[...] zeggen, wier nadeelige zamenstelling, onzindelijkheid, gebr[...] aan lucht en waterloozing, of slechte gesteldheid, der ge[...] zondheid voortdurend nadeelig zijn.

Art. 2. Voor eenig besluit tot ontzegging van wonin[...] zal plaats hebben, wordt een rapport van de geneeskundi[...] commissie opgemaakt, vergezeld van eene waarschuwing[...] eene maand te voren afgegeven, zoowel aan de eigenaa[...] als huurders.

Art. 3. In geval de eigenaars dadelijk, na de ontvang[...] der voorzeide waarschuwing, zich aan het werk begeve[...] tot het schoonmaken der woningen, kan hun een uits[...] worden verleend om zich alsnog te gedragen overeenkomst[...] de bepalingen van den raad.

In navolging van hetgene men te Parijs begonnen wa[...] is thans ook in België eene maatschappij voor reizigers op[...] gerigt, welke ten doel heeft de reislustigen bij aanneming[...] te doen reizen; men betaalt dan, volgens tarief en in ee[...] af, eene vaste som, om Spa, Londen of Baden te bezoe[...] ken, en bekomt alsdan alles wat men op reis noodig heeft[...] Reeds heeft men troepjes van 20 à 30 reizigers bij aan[...] neming ontmoet, welke door een' agent der onderneming[...] worden rondgeleid. Men verwacht, dat deze nieuwe soort[...] van speculatie groote uitbreiding zal erlangen.

Kerknieuws.

Door Z. M. zijn goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitge[...] bragt door de kerkeraden der Herv. gemeenten hierna genoemd, als[...] van Molenaarsgraaf, onder de classis van Dordrecht, op *P. M. Losger[...]* kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Gelderland; van Lan[...] gerak bezuiden de Lek, onder de classis van Gouda, op *J. E. Steen[...] bakker Morilyon Loysen*, kandidaat bij het provinciaal kerkbestu[...] van Utrecht; en van Jukwert, onder de classis van Appingedam[...] op *H. van der Helm*, kandidaat bij het provinciaal kerkbestu[...] van Friesland.

— Op den 13den dezer is door den kerkeraad der Nederl. her[...] vormde gemeente te Vlissingen gemaakt het volgende twaalf[...] tal predikanten, veroorzaakt door het vertrek van ds. *Gan[...] Dun*, naar Zwijndrecht: de weleerw. heeren *Burger*, te Vree[...] land; *van den Ham*, te Harderwijk; *Taats*, te Harderwijk [...] *Zijnen*, te Ter Heiden; *ten Kate*, te Almkerk; *Creutzberg*, te[...] Veere; *Wanrooy*, te Bommel; *Molenaar*, te Scheveningen; *Me[...] lenans*, te Hilversum; *Bresser*, te Strijen; *van Groningen*, [...] Ridderkerk, en *Vinke*, te Beest.

— Uit het bevorens gemaakte twaalftal predikanten, zijn den [...] dezer, door den kerkeraad der Nederd. Hervormde gemeente te [...] delburg, op het zestal gebragt de weleerw. heeren *Ten Kate*, [...] *den Ham*, *Niermeijer*, *van Andel Weijers*, *Vinke* en *Gutte[...]*; waaruit dadelijk is geformeerd het volgende drietal: *Ten Kat[...] van den Ham* en *Niermeijer.*

'S GRAVENHAGE, 19 September. Ter vervulling van de nog steeds[...] bestaande vacature, is door den breeden kerkeraad der Nederd. Herv[...] gemeente alhier, het volgende negental gemaakt: DD. *Hooij[...]* te Zalt-Bommel; *Broedelet*, te Gouda; *Bennink Janssonius*, [...] Arnhem; *Jungius*, te Rijswijk, *Krabbe*, te Leiden; *de Kl[...]* te Haarlem, *Soetbrood Piccardt*, te Pijnacker; *van Herwerd[...]* te Groningen, en *Molhuizen*, te Deventer.

— Te Hoogmade en Rijpwetering (classis Leiden) is tot predik[...] beroepen de kandidaat *C. J. Badon van den Berg*, hulpprediker [...] Katwijk aan Zee. Op vergunning van den H. W. G. heer *D[...] van Melissant*, ambachtsheer dezer plaats, heeft de kerkeraad [...] dit beroep vrijelijk gehandeld.

Ongeveer 650 kerkeraden hebben gebruik gemaakt van de gele[...] genheid, waarin zij gesteld waren, om hunne meening te doe[...] kennen omtrent de beginselen en hoofdzaken in het concept[...] reglement vervat. De inhoud van al deze memorien, benevens die[...] van de overige stukken, door de provinciale en klassikale besturen[...] ingezonden, is opgenomen en der Synode kenbaar gemaakt in een[...] verslag van den secretaris, die zich met loffelijken ijver, met dui[...] delijkheid en naauwkeurigheid van zijnen herculischen arbeid gekwe[...] ten heeft. Nog is er kennis genomen van onderscheidene stukken[...] van de provinciale collegien van toezigt, van vele kerkvoogdijen en[...] van bijzondere kerkelijke personen.

De Synode heeft na belangrijke beraadslagingen besloten, om[...] het gerevideerd reglement, zooals het was liggende, niet aan te[...] nemen, maar ernstig en krachtig voort te gaan met de herziening[...] van het algemeen reglement binnen de grenzen, door art. 15 aan de[...] bevoegdheid der Synode gesteld. (*Kerk. Ct.*)

Kunstnieuws.

GRONINGEN, 20 September.

De gebroeders KITTLER hebben zich voor de leden der[...] societeit *de Harmonie* tweemalen doen hooren op de zooge[...] noemde steenharmonica, en met de tien musici, welke met hen[...] reizen, onderscheidene stukken voor harmonie- en koperen[...] instrumenten uitgevoerd. Met veel bijval werden zij aange[...] hoord, en zij verdienen zulks in allen opzigte. Met groote[...] vaardigheid en juistheid voeren de heeren KITTLER op een[...] dertigtal ruwe steenen onderscheidene muzijkstukken uit; [...] de toon daarvan is hoogst aangenaam, en heeft veel over[...] eenkomst met kleine klokjes en in de laagte van gewone[...] speeldoozen. De stukken, welke zij zoowel voor harmonie[...] als koperen instrumenten uitvoerden, bevielen ook zeer; zij[...] verdienen dan ook alle aanbeveling.

Choleraberigten.

GRONINGEN, 20 September. Van den 17den September tot heden middag zijn

aangetast	2	personen
overleden	5	„
hersteld	12	„
Alzoo tot nu toe:		
aangetast	1446	„
overleden	696	„
hersteld	694	„
in behandeling	56	„

Overzigt van den stand der ziekte gedurende de laatste 5 weken, zijnde van den 16den Augustus tot heden middag:

Van 16 tot 23 Aug. zijn aangetast	108,	overl. 67,	herst. 65.
— 23 tot 30 Aug. zijn aangetast	46,	—— 24,	—— 95.
— 30 Aug. tot 6 Sept. zijn aanget.	23,	—— 20,	—— 49.
— 6 tot den 13 Sept. zijn aanget.	25,	—— 15,	—— 29.
— 13 tot den 20 Sept. zijn aanget.	9,	—— 7,	—— 18.

Bij 26 geboorten gedurende de laatste week, hebben alhier in 't geheel 19 sterfgevallen plaats gehad; — er zijn alzoo 7 meer geboren dan overleden, en blijkt daaruit dat de gewone gezondheids-toestand hier ter stede zich nagenoeg weder geheel heeft hersteld.

Te HOORN, gemeente WEHE, is den 14den een besteller van goederen op GRONINGEN, en dien dag van daar teruggekomen, door de Cholera aangetast en overleden.

Te UITHUIZEN is de Cholera, — op 2 onder behandeling zijnde, herstellende patiënten na, — geweken.

Te MARUM zijn in de afgeloopen week weder twee Cholera-zieken bijgekomen, en beide gestorven.

In de gemeente HOOGEZAND zijn de 2 onder behandeling gebleven lijders bezweken, en sedert den 14den nog twee personen, als een te HOOGEZAND en een te KIEL-WINDEWEER aangetast en gestorven.

AMSTERDAM. Volgens officiële opgaaf zijn van den 15den tot en met den 17den Sept. hier ter stede aangegeven 43, overleden 36 cholera-lijders, zoodat van den 5den Junij tot en met den 17den Sept. in het geheel zijn aangegeven 3007, overleden 1975.

ARNHEM. Van den 13den tot den 16den dezer bijgekomen 7 Cholera-zieken, overleden 7, hersteld 8, in behandeling 18.

'S GRAVENHAGE. Van den 9den tot en met den 15den dezer zijn aan de heerschende ziekte overleden 26 lijders, hersteld 28, en in behandeling gebleven 65. — Te SCHEVENINGEN zijn overleden 5, hersteld 32, en in behandeling gebleven 9; zijnde in de drie laatste dagen aldaar niemand aan de Cholera overleden.

ROTTERDAM. Alhier is nog geene sterke vermindering te bespeuren. Van den 5—11 September aangetast 83, overleden 38, hersteld 27.

RIJNSBURG. In korten tijd zijn alhier van eene bevolking van 1700 zielen 195 aan de ziekte bezweken.

DORDRECHT. Van den 14den tot den 17den Sept. zijn twee lijders in het Cholera-ziekenhuis opgenomen, geene overleden.

UTRECHT. Van den 14den tot den 15den Sept. bijgekomen 4 Cholera-lijders, overleden 9, hersteld 9. Van den 15den tot den

18den 's middags bijgekomen 9, overleden 19, hersteld 23; blijven in behandeling 57.

MONTFOORT. Gepasseerde week zijn alhier tot Vrijdag l.l. op eene bevolking van 1800 inwoners 42 aan de Cholera bezweken.

LEEUWARDEN. Van den 10den tot den 16den dezer geene zieken bijgekomen en ook geene overleden.

SNEEK. Van den 9den tot den 15den dezer zijn aan de Cholera overleden 9 personen.

ZWOLLE. Onder behandeling gebleven den 9den September 61 lijders, bijgekomen tot en met den 16den dezer 39, daarvan zijn overleden 25, genezen 43, nog onder behandeling 32.

KAMPEN. Van den 12den tot den 14den dezer bijgekomen 8 Cholera-zieken, overleden 3, hersteld 9, in behandeling 24.

DEVENTER. Den 5den September waren in behandeling gebleven 8 Cholera-lijders, van den 6den tot den 12den September zijn aangetast 36, hersteld 12, overleden 17, in behandeling gebleven 15 Cholera-lijders.

BLOKZIJL, 15 September. Had de ziekte in de laatste 14 dagen hier weder eene waarlijk onrustbarende houding verkregen, sedert onze laatste opgave (den 8sten September) hebben wij echter stof tot danken, want sinds 8 dagen hadden er slechts drie gevallen plaats, waarvan één lijder bezweek.

AMERSFOORT. Op den 9den Sept. waren onder behandeling gebleven 17 lijders, van den 9den tot den 16den September bijgekomen 35, overleden 24, hersteld 16, zoodat in behandeling bleven 12.

DRENTHE. *Assen.* Van den 13den tot en met den 17den dezer zijn alhier bijgekomen 4 Cholera-lijders, 1 overl., 3 herst., 3 nog in behandeling. — Te *Smilde* zijn van den 6den tot en met den 12den dezer bijgekomen 9 Cholera-lijders, 5 overl., 4 herst., 6 in beh. gebl.; van den 12den tot en met den 17den dezer zijn er 2 nieuwe lijders bijgekomen, waarvan 1 overleden. — Aan het 3de gesticht te *Veenhuizen* zijn den 10den, 11den en 12den dezer 26 Cholera-lijders bijgekomen, herst. 23, overl. 21, in beh. gebleven 46. — Te *Meppel* zijn van den 9den tot en met 15den dezer door de Cholera aangetast 4 personen, herst. 1, overl. 4, in beh. gebl. 4. In het geheel zijn aangetast 121, herst. 34, overl. 83, in beh. 4.

PARIJS. Gelukkig merkt men in het getal slagtoffers der Cholera alhier sedert eenige dagen eene groote vermindering op; van 50 is het getal der in de burgerlijke hospitalen ingebragten den 13den tot 30 en den 14den tot 20 gedaald.

Te MARSEILLE heeft zij een groot deel der bevolking uit de stad doen vlugten; den 9den en 10den stierven er dagelijks omstreeks 50 Cholera-lijders.

— Ook te ROME is de Cholera uitgebroken.

— Te FIUME, eene haven der Adriatische zee, zou, volgens berigten te Marseille ontvangen, de pest uitgebroken zijn.

Correspondentie.

Het ingezondene nopens eene hier plaats gehad hebbende *Promotie* begrijpen wij niet.

(*Ingezonden.*)

Nog een Woord over den Versteenden Honig.

De *Drentsche Courant* heeft het den schrijver dezes kwalijk genomen, dat hij op haar, die (zoo als zij nu zegt) toch slechts het berigt had „*geplaatst*," als de ontdekker van den Versteenden Honig de aandacht heeft doen vestigen. Jammer, dat de *Drentsche Courant* dit eerst *nu* zegt, na het bewuste berigt acht dagen vroeger onder *hare eigene* berigten te hebben bekend gemaakt, en zonder er één enkel woord bij te voegen, dat het niet *haar* werk of hare ontdekking was!

Die *Courant* nu is nog maar in het geheel niet overtuigd, dat de ontdekking van *Versteenden Honig* onzin is en zijn moet. Dit verwondert ons niet erg, als wij letten op de wijze, waarop zij in haar antwoord onze opmerkingen poogt te wederleggen. Wij konden in een Courant-artikel toch volstrekt niet het oogmerk hebben, vóórbedachtelijk en uitvoerig te *betoogen*, om welke geologische redenen dat berigt onzin was; maar wij moesten en konden volstaan met slechts ter loops die redenen aan te stippen, vooral naardemaal ieder, die slechts eenige de minste grondige kennis bezit van de Aardkunde en de Geschiedenis der aarde, niet den minsten twijfel konde voeden nopens de waarheid van onze opmerking. Dat echter de *Drentsche Courant* ook die kennis der Aardkunde niet bezit, blijkt uit haar antwoord; en ofschoon zulks op zich zelf misschien minder berispenswaardig kan zijn bij een dagblad, dat aan meer algemeene belangen gewijd is of in allen gevalle behoort te zijn, zoo belet dit niet, dat het berisping verdient, indien zulk een blad zich in zulke gevallen als het onderhavige, geene juiste inlichting verschaft, ten einde liever half te keeren, dan vol te houden in de dwaling.

Wat doet toch nu de *Dr. Courant*, om aan te toonen dat *wij* ongelijk hebben? Zij citeert eene plaats uit de onlangs in het Nederduitsch uitgekomene *Sporen van de Nat. Geschiedenis der schepping*, een boek dat ook wij zeer op prijs stellen, maar waarvan de schrijver nooit heeft kunnen vermoeden, dat het gebruikt zoude worden als bron voor bepaalde *geognostische* kennis! Steunende op de woorden, die daar ter loops over „Diluvium" voorkomen, poogt nu de *Dr. Courant* ons op hare manier bespottelijk te maken en roept zij uit: „Drenthe eene diluviale vorming! Risum teneatis, Amici!" Deze hare woorden nu verraden zóó volslagene onkunde in de Aardkunde, dat wij 't waarlijk zonde zouden rekenen onzen tijd te verknoeijen met eene wederlegging daarvan. Alleen dit zij opgemerkt, dat klaarblijkelijk dáárom de *Dr. Courant* in dien overtreffenden trap van ongerijmdheid is vervallen, omdat zij uit de bovengenoemde bron, bijna onbegrijpelijker wijze, het zoo onjuiste denkbeeld heeft opgevat, dat onder Diluvium ALLÉÉN LEEM moet worden verstaan! Dáárom begaat zij ook verder de dwaasheid van te zeggen, „dat de versteening, welke voor versteenden honig gehouden is, *in geene Diluviale vorming, maar* (let wel!) *in een zand* bij Emmen, *waarin onnoemelijke keisteenen van verschillende grootte aangetroffen worden, gevonden is.*" — De *Dr. Courant* neme onzen welgemeenden raad aan (wij spreken nu toch gemoedelijk genoeg); zij ga eens ergens vragen wat in de Geologie onder *Diluvium*, of zand- en gerolde steenen-formatie, wordt verstaan, — wat b.v. onder veel anderen haar geleerde gewestgenoot, dr. DASSEN, over de gerolde steenen van de Drentsche vlakten heeft geschreven, — en zij zal zien, dat alleen reeds hare *eigene*, straks door ons aangehaalde woorden een zóó scherp vonnis vellen over hare geologische ontdekking en vooral over de verdediging daarvan, als wij zelve ooit mogelijkheid zouden hebben kunnen doen.

NASCHRIFT OP HET BOVENSTAANDE.

Het bovenstaande lag reeds voor het vorige no. dezer Courant gereed, maar werd toen niet geplaatst. De *Dr. Ct.* heeft haar buitengewoon no. van Dingsdag j.l. weder een stuk dit onderwerp opgenomen, en daarin meer dan men van haar konde verwachten, *amende honorable* gedaan. Hetgeen haar boven hebben aangeraden, had zij namelijk gedeeltelijk reeds gedaan, te weten: inlichting gevraagd bij een' deskundige, wiens schrijven in de *Dr. Ct.* wij *grootendeels* gaarne nemen, maar die zich over de *zaak in kwestie* volstrekt niet heeft uitgelaten. In plaats van nu verder met de *Dr. Ct.* in den wind te schermen, maar om haar te noopen zich bij de *hoofdkwestie* alléén te houden, beantwoorden wij nu van haar artikel slechts dit ééne punt, dat wij haar eenvoudig voorstellen gebruik te maken van het aanbod, haar door den bevoegden briefschrijver gedaan, „om n.l. den aard der versteening in kwestie te doen kennen." Zóó zeker en onbetwistbaar is het, dat de bij *Emmen* nu gevondene versteening *niet* is wat de *Dr. Ct.* hardnekkig blijft beweren, dat er versteende honig of honigraten onzin en het blijven verdedigen daarvan dwaasheid is, dat schrijver dezes gerustelijk durft voorstellen de beslissing der hoofdkwestie over te laten aan den briefschrijver in de *Dr. Ct.*, — met dien verstande echter, dat de *Dr. Ct.* geen woord toevoege of afneme van 't geen deze zal schrijven. Deze voorwaarde moge overbodig schijnen; zij dient echter soms uitdrukkelijk vermeld te worden.

19 Sept. * *

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 13 Sept., kapit. *Zoutman* vr. Ida, van Hamburg n. de Oostzee. — Te Tonningen den 11 Sept., *Kremer* ..., van Hamburg n. Elbing; *Schaap* Geerdina, van Hamburg n. Koppenhage; den 12den *Lukkien* Jeltina Roelina, van Bremen n. Stettin; *Zuininga* Frouwina Steenhuizen, van Amsterdam; ... Hendrika, van Apenrade n. Amsterdam; den 13den *Kwint* ... en *de Jong* Catharina Cornelia, beide van Amsterdam n. ...; den 14den *Stuit* jonge Lieffert en *Pronk* Gezina, beide van Amsterdam n. Stettin; *Scholtens* Elsina Catharina, van Delfzijl n. de Oostzee.

Binnengekomen te Amsterdam den 17 Sept., kapit. *Post* de Waakheid, van Alicante; *Olthoff* Jantina, van Newcastle; den 18den ... Geerdina Beerta, van Petersburg. — Te Texel den 15 Sept., ... Catharina, van Newcastle; den 17den *van Duinen* Eensgezindheid ... Vlie den 16 Sept., *de Beer* Engelina Helena, beide van Dantzig. — In ... den 16 Sept., *de Jong* Goede Verwachting, van Fredrikstad. — Te Helvoet den 16 Sept., *Koerts* juffer Garrelts, van Arendsburg; *Kolk* jonge Boll, van Bergen; den 17den *Smit* Engelina, van Libau; *Hazewinkel* Albertina, van Bergen; *Oldenburger* Alida, van Libau. — Te Brielle den 17 Sept., *Beekman* Neptunus, van Wolgast. — Te Rochefort den 10 Sept., *Beekman* Cornelia, van Amsterdam. — Te Bolderaa den 6 Sept., *Schuuring* Engberdina Anna, van Antwerpen; den 9den *Wijkmeijer* Anna, van Amsterdam; *Bok de Jager*, van Rotterdam; *Hazewinkel* Geertruida, van Schiedam. — Te Memel den 9 Sept., *Naatje* Jan Hero, van Rotterdam; *Jonker* Almenum, van Harlingen; *Brouwer* Elsina, van Koppenhage; den 10den *Zwaal* Wilhelmina, van Amsterdam; den 11den *de Jonge* Fennegina, van Antwerpen. — Te Swinemunde den 13 Sept., *Vegter* Anna, van Altona; *van Sluis* Tjakkina, van Bremen. — Op de Rivier van Bordeaux den 11 Sept., *de Jonge* Gesina Jantina, van Dantzig; den 12den *Strating* Jantina, van Buccari. — Te Falmouth den 13 Sept., *Pekela* Helena Catharina, van Marseille. — Te Gloucester den 12 Sept., *Huisman* Katharina Elisabeth, van Groningen. — Te Holtenau den 11 Sept., *Kliphuis* juffrouw Grietje, van Koppenhage n. Hamburg. — Te Hamburg den 14den *Wijbus* Vriendschap, van Amsterdam; *Dommering* Gepkelina Lucretia, van Liverpool; *Bekkering* Vriendschap, van Duinkerken; den 15den *Mellema* Henriette, van Antwerpen; den 16den *van Sluis* Ettina, van Middlesbro; op de Elve den 14den of 15den *de Jong* Jantina, van Amsterdam; *de Winter* Margaretha, van Brielle. — Te Altona den 14 Sept., *de Haan* Gesina, van Makkum. — Te Bremerhaven den 15 Sept., *de Haan* Alida, van Weener. — Te Pillau den 13 Sept., *Douwes* Eendragt, van Amsterdam; *Lieffijn* Goede Verwachting, van Leer. — Te Narwa den 7 Sept., *Swart* Maria, van Bergen. — Te Christiansand den 1 Sept., *Stutvoet* Margaretha Gesina, van Hull. — Te Koppenhage den 13 Sept., *Boiten* Fossina Siers, van Antwerpen.

Binnengekomen te Amsterdam den 18 Sept., kapit. *Waterborg* Karsina, van Hartlepool; *de Jonge* Hendrika, van Archangel; *de Boer* Hendrika Annechiena en *Berghuis* Elsina, beide van Petersburg; *Homveld* Geertruida, van Memel; *Mulder* Goede Verwachting, van Hamburg; den 19den *Kuiper* Anna Augusta, van Petersburg; *Bosker* Ida Jacoba en *van Duinen* Eensgezindheid, beide van Dantzig. — Te Texel den 18 Sept., *Nijman* de Handelaars, van Koningsbergen; *Flik* Onderneming, van Dantzig. — Te Helvoet den 18 Sept., *Sprik* Grietina Hillechiena, van Riga. — Te Triest den 11 Sept., *de Vries* Beerta Schuringa, van Amsterdam. — Te Gent den 17 Sept., *Bauwens* jonge Jacob en *Rink* Jacobus Begeman, beide van Bergen; *Groenewoldt* vr. Margaretha, van Neufeldt; *de Vries* vr. Japkien, van Hamburg. — Te North Shields den 14 Sept., *Koning* Zeldenrust, van Stockton.

Zeilklaar op de Rivier van Bordeaux den 13 Sept., kapit. *Engelsman* Dina Marchiena, naar de Maas.

Vertrokken van Amsterdam den 15 Sept., kapit. *Albers* Gesina Helena, naar Bilbao; *Kolk* Dubbbaarheid, naar Koppenhage; *de Boer Sap* Hendrika, naar Hamburg; den 17den *Scholtens* Geertruida Johanna, naar Stettin; *Pik* Catharina Harmina, naar Bremen; den 18den *Heeres* Suzanna, op avontuur. — Van Texel den 18 Sept., *de Jong* de jonge Keintje, naar Londen; *Staal* Tjadda, op avontuur. — Uit het Vlie den 16 Sept., *Boeling* Alida, naar Koningsbergen; *Pot* Catharina Elisabeth, naar Noorwegen; *de Jonge* de Weldaad, naar Stettin; *Postema* Gezina en *Wilmink* Hermanus Wilmink, beide op avontuur. — Van Helvoet den 16den *de Vries* Alida, naar Londen; *Potjewijd* Afina, *Plukker* jonge Hendrik en *Plukker* Hendrika, alle drie naar de Oostzee. — Van Brielle den 16 Sept., *Faber* Hendrika Catharina, naar Newcastle; *Ketelaar* Jantina Hendrika, naar Dantsig; *Douwes* Johanna, *de Vries* de Gezusters en *Doornbos* Alida, alle drie op avontuur. — Van Vlissingen den 16 Sept., *de Vries* jonge Johanna, naar Newcastle; *de Haan* Aleida Aleida, naar Riga; *Weering* Gesina en *Koster* Cornelia Catharina, beide op avontuur. — Van Warnemunde den 13 Sept., *van der Wijck* Annechiena, naar Zwolle. — Van Archangel den 30 Aug., *Kroon* vr. Wicherdina, naar Hamburg. — Van Hamburg den 15 Sept., *Wolthuis* vr. Klasina, naar Delfzijl; *Drent* Eendragt, naar Leer; *Drent* Egberdina Annechina, naar de Oostzee; den 16den *Klein* Alida, naar St. Thomas; *Koning* Neptunus, naar Koningsbergen. — Van Dantzig den 11 Sept., *Kleininga* Gesina Catharina Cornelia, *Stutvoet* Annechiena Harmina, *Timmer* Elisabeth en *Kuiper* Annegina, alle vijf naar Amsterdam. — Van Pillau den 12 Sept., *Sap* Broederliefde, naar Bergen.

Vertrokken van Amsterdam den 19 Sept., kapit. *Kraan* Annette Fossina, naar Napels. — Van Texel den 17 Sept., *Bakker* vr. Geertje, naar Bordeaux. — Van Falmouth den 15 Sept., *Pekeler* Helena Catharina, naar Londen.

ZOUTKAMP, 19 Sept. Binnengekomen den 17den kapit. *Hangelbroek* Eendragt, van Krageroe; *Hangelbroek* Willem Hendrik, van Osterrusoer; *Drewes* Tjakkien, van Noorwegen. — Zeilklaar den 19den *Kranenborg* Wiardus, naar Osterrusoer.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

12 Sept. Mulder, Maria Catharina, van Riga naar Schiedam.
Kamminga, Oldambt, van Riga naar de Maas.
Stuit, Concordia, van Umea naar Harlingen.
Garrelts, Johannes, van Bremen naar Koppenhage.
13 —— Schuur, Alida Elisabeth, van Stettin naar de Maas.
Reinders, Hendrik Wester, van Petersburg n. Amsterdam.
Kamminga, Johanna Wilhelmina, van Riga n. de Maas.
14 —— Bekkering, Gesina, van Koningsbergen naar Antwerpen.
de Jonge, Hendrik, van Amsterdam naar de Oostzee.
Nieveen, Jacoba Catharina, van Koningsb. n. Groningen.
Nepperus, Elisabeth, van Antwerpen n. Koningsbergen.
Stuit, Margaretha Gesina, van Middlesbro n. Wismar.
De Wind den 12den Z.Z.O., Z.Z.W.; den 13den Z.Z.O., Z.W.; den 14den W.Z.W.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 14den tot en met den 20sten September zijn te *Groningen* geboren 15 zoons en 11 dochters; gehuwd 5 paren; overleden 11 ouden en 8 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 18 *September.*

TARWE.		N. GERST.		N.Zw.Voer 42 ℔ f 2,10
Jarige	72 ℔ f 7,25	Winter	52 ℔ f 2,60	» 44 » » 2,20
Oml. 1848	68 » » 6,00	»	54 » » 2,85	
»	70 » » 6,50	»	56 » » 3,15	BOONEN.
Old. „	66 » » 5,50	Zomer	55 » » 2,75	Paardsb. f 3,75 f 4,15
» „	68 » » 5,60	»	57 » » 2,95	
»	70 » » 6,00	Knobbe	60 » » 3,05	ZADEN, ENZ.
ROGGE.		»	62 » » 3,35	Gr.Gort p. m. f 5,25,50
O. Inlands.	66 ℔ f 3,55	HAVER.		Par.100N.℔ f 7,50 a f 10
»	68 » » 3,85	N. Dikke	44 ℔ f 2,25	
»	70 » » 4,15	»	46 » » 2,50	Koolz. f 9,50 tot f 11,25
N.	68 » » 3,85	»	48 » » 2,70	Zomerz. f 7,50 f 10
N. BOEKWEIT.		»	50 » » 2,90	Dederz. f 8,25,50,75
Gr.Zand	62 ℔ f 3,50	»	52 » » 3,10	G. Mostz. f 5,50 f 7,75
»	64 » » 3,80	O.Bl. Voer	38 » » 1,90	Raapolie p. v. f 39
»	66 » » 4,10	»	40 » » 2,00	Boter 1 T. 1e s. f 20 a f 20½
Zw. Zand	64 » » 3,70	»	42 » » 2,10	Dito dito 2es. f 18 a f 18½
Veen	» » »	N.Zw.Voer	40 » » 2,00	Dito dito 3e s f 17

Tarwe tot vorige prijzen met meerder vraag. — Rogge 10 a 15 cts. en Boekweit 15 cents hooger wel te plaatsen. — Gerst traag afgaande. — Dikke Haver iets lager; Voersoorten als voren. — Boonen veel aangevoerd en als genoteerd slepend afgaande. — Gort met weinig handel. — Koolzaad als voren. — Zomerzaad ruim prijshoudende. — Mosterdzaad vond weinig vraag, de beste soorten prijshoudende.

ROTTERDAM, 17 *September.* Tarwe: Nieuwe Zeeuws., Vlaams. en Overm. bij geringen aanvoer 20 cents hooger opgeruimd; goede en puike f 7,50 a f 8,20; mindere f 6,30 a f 7,30; jarige dito ruimer ter markt en het weinig kooplust tot vorige prijzen slepende van de hand gegaan; goede en puike f 8,10 a f 8,70; mind. f 7 a f 7,90; Jar. roode soorten ruim prijshoudende; N. dito weinig ter veil en f 5 hooger; 160, 161, 162, 163 ℔ Jar. Hoogl. Kleefs. f 260, f 265, f 270, f 275; 161 ℔ N. dito f 244; 160 ℔ dito Bovenl. f 240; 157 ℔ jarige Kleefs. f 238; 159 ℔ dito Nederlandsch Rijn f 245; 160, 162 ℔ Kleefs. f 250, f 253; in publieke veiling 130 ℔ (Amst. pool) ligt besch. Poolsche f 282. — Rogge: N. Overm., Zeeuws. en Vlaams. als voren f 4,10 a f 4,90; voorts 150 ℔ Pruiss. f 135; 148 ℔ jar. Rijn f 130, f 133, f 138; 149, 150 ℔ dito f 135, f 140; 150 N. dito f 135; 151 ℔ jar. Grootbrab. f 141; 148 ℔ dito Munst. f 125; 141 ℔ o. Riga f 115; in publieke veiling: 114, 116, 119 ℔ (Amst. pool) beschadigde gedroogde Memel f 110, f 113, f 123. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter f 3,30 a f 4; dito Zomer f 3,10 a f 3,30. — Haver 20 cents lager: Zeeuws. en Inl. korte f 2,30 a f 3,50; dito Lange f 1,80 a f 2,50. — Boekweit f 10 lager, op 140 ℔ Jar. N. Brab. f 145, N. dito f 140, f 143, f 145; dito Rijn f 135. — Erwten: Zeeuws. Grauwe f 6 a f 6,50; dito Groene f 5 a f 6; dito Witte f 5 a f 5,75. — Boonen: Witte en Bruine lager; Zeeuws. Witte f 6 a f 7,25; dito Bruine f 7 a f 8; dito Paardenboonen f 4 a f 4,30. — Koolzaad: Zeeuws 58, 62 p. vl. — Poolder 54, 57 p. vl.; Zeeuws. Zomer 50—53 p. vl.

AMSTERDAM, 19 *September.* Tarwe tot verhoogde prijzen met meerder handel aan cons.; in entr.: 131 ℔ p. r. Odessa f 225; 130 ℔ Rijn f 230; 127 ℔ Petersb. f 198; in cons.: 130 ℔ b. Pools. f 293, f 295; 129 ℔ dito f 290; 125 ℔ o. Vries. f 210; 131 ℔ j. Bovenl. f 250. — Rogge bij vorige prijzen; 124 ℔ Holsteins. f 133; 122 ℔ Norder f 130; 116 ℔ Petersb. f 122. — Gerst zonder handel. — Haver: 78 ℔ Voer f 80. — Nog verkocht van Boter bij partij: 126 ℔ Pruissische f 148.

Koolzaad, verkocht: Belgisch 58 p. vl.; Vriesch 58 p. vl.; op 9 vat dadelijk in Sept. en Oct. 64½ p. vl.; April 67½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering van het najaar flauwer; op Mei in een doen. Lijnolie in een doen. Raapolie op 6/w. f 40,50; Vlieg. f 39,50 a 25; Oct. f 39,25; Nov. f 39,50; en Dec. f 39 75 a 50; 1 Mei f 40,25 a 50 a 25. — Lijnolie op 6/w. f 30,75; Vlieg. f 29,75; op Oct. f 29,75 a 50; Nov. f 29,75. — Hennepolie op 6/w. f 39,50; Vlieg. f 38,50.

LONDEN, 14 *September.* Voor Hollandsche Boter was de markt fermer, en voor beste Friesche werd zelfs 82 à 83 sh. betaald. Ook de andere beste soorten waren meer gevraagd en werden 1 à 2 sh. hooger betaald. Mindere kwaliteiten traag afgaande op de vorige prijzen. Beste Friesche geldt 78 à 82 sh., 2de soort 66 à 70 sh., beste Hollandsche 68 à 70 sh., Zwolsche 66 à 78 sh., Groninger 56 à 64 sh., inferieure kwaliteiten nominaal 44 à 54 sh.

LONDEN, 17 *September.* Ten gevolge van minder ruimen aanvoer, werd voor Inl. Tarwe 1 a 2 sh. avans boven de prijzen van l.l. Maandag bedongen; vreemde werd op dezelfde verhooging gehouden, hetgeen den omzet belemmerde. Puike inl. Gerst bedong de hoogste koersen van Maandag; andere soorten nagenoeg onveranderd. Van Haver werd puike kwal. 6 p. duurder betaald; mindere soorten hetzelfde. Boonen en Erwten onveranderd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 19 *September.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 54⅞, 54⅝, 54½; Dito Cert. 3 pCt. 63$\frac{13}{16}$, 63⅞, 63$\frac{15}{16}$; Dito dito 4 pCt. 84⅞, 84⅝, 84¾; O. I. Leening 4 pCt. 83⅝, 83¾; Amort.-Synd. 3½ pCt. 84¼; Aand. Rijnspoorw. 4½ pCt. 84½, 84¾; Aand. Holl. Spoorwegmaatsch. 60½. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 47. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 11$\frac{1}{16}$, 11⅛; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 11$\frac{1}{16}$, 11⅛; Dito bij dito, Onbep. Stukk. 5 pCt. 10$\frac{3}{16}$, 11; Dito 3 pCt. 36⅛; Dito Binnenl. à 6|m. 3 pCt. 27⅞, 27¼; Coup. *Ardoins* 8¼, 8½. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 30$\frac{7}{16}$, 30⅛; Dito dito 4 pCt. 31⅜, 31$\frac{7}{16}$, 31$\frac{7}{16}$. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 104⅞; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 104¼, 105; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 93⅝; Dito bij *Hope* 4 pCt. 86¼; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 84¼, 84⅛; Inschr. in Assign. 6 pCt. 64¼, 64$\frac{5}{16}$; Cert. van dito 6 pCt. 64¾. — POLEN, Cert. 4 pCt. 76½; Dito Aand. met Loten van 500 fl. f 141⅜, 142. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt 84¾; Dito 2½ pCt. 44$\frac{5}{16}$, 44$\frac{7}{16}$; Oostenr. N. Metall. 5 pCt. 87¾; Weenerb. bij *Goll en comp.* 5 pCt. 91; Amerik. Bank-Actiën 3⅛; Frans. Oblig. 3 pCts. 52$\frac{15}{16}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{11}{16}$; Denem. 5 pCt. 102; Onbep. Stukk. 100¼, 101; Braz. 5 pCt. 88¼, N. Mex. 5 pCt. 27$\frac{7}{16}$, ⅛, $\frac{7}{16}$; Peru 4 pCt. 53⅜, 54, 53⅞; Gren. 1½ pCt. 16⅞, 17; Ecuador 3⅛; Grieken 5 pCt. 5⅛, $\frac{1}{16}$.

Bij geringe affaire was heden de stemming in onze binnenl. fondsen wederom iets flaauwer.

Van buitenl. effekten waren Spaansche meer aangeboden, Portug. een weinig aangenamer. Russische 5 pCts. meer gevraagd; daarentegen 4 pCts. iets minder vast. Van de overige is alleen de meergere willigte der Peruanen te vermelden, op de beter afkomende koersen derzelve van Londen van eergisteren.

Grenada Onbep. St. 1 pCt. 16½, Dito Uitg. 3⅛; Bl. Gr. Onbep. St. 5$\frac{1}{16}$, ⅛; Dito Coup f ½; Peru Uitg. v. 100 £ 17⅛, ⅛; Dito Onbep. St. 17, ⅛.

Koers van het Geld: Beleening 2¼, Prolong. 2¼, Disconto 2¼ pCt. *Laatste Prijzen te vijf uur*: Integr. 2½ pCt. 54$\frac{5}{16}$; Ard. à 510 £ 11$\frac{1}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 27⅞ a $\frac{7}{16}$; Met. 2½ pCts. 44⅜.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

⁂ Heden avond beviel van eenen ZOON ANNE HELENE CATHARINE WIJCHERS, innig geliefde Echtgenoote van

JOH. M. VAN SAAKEN.

GRONINGEN, 14 September 1849.

⁂ WILDERVANK, 17 Sept. 1849. Bevallen van eene *DOCHTER* T. HUISINGA—VELTMAN.

⁂ GRONINGEN, 18 September 1849. Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON HEILINA BAKKERLING, geliefde Echtgenoote van

W. SUIDEMA VAN DER WOUDE.

⁂ Heden beviel zeer voorspoedig van een' wélgeschapen *ZOON* F. DOORENBOS, geb. OOMKENS.

PEINS, 18 September 1849.

⁂ Getrouwd:

JACOB HOEBERS
en
HOUKE LAMMERS.

GRONINGEN, 20 September 1849.

⁂ Heden avond overleed, na eene slepende ziekte, mijne hartelijk geliefde Dochter JOHANNA ALBARDA, in den nog jeugdigen leeftijd van negentien jaren.

B. ALBARDA.

LEEUWARDEN, 12 September 1849.

⁂ Het heeft den almagtigen God behaagd, mijn' geliefden Echtgenoot, den Heer WILLEM BROCADES, *Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw*, *oud lid der Geneeskundige Commissie van de Provincie Drenthe*, en *Apotheker en Chemist alhier*, door den dood mij te ontnemen.

Eene borstkwaal, welke echter in de laatste 14 dagen schielijk is toegenomen, deed hem heden in den vroegen morgen, circa 3 uur, in den ouderdom van bijna 71 jaren bezwijken.

Mijne Kinderen en ik verliezen in hem eenen getrouwen, zorgdragenden Vader en Echtgenoot.

MEPPEL, 11 September 1849.

RENSJE DE JONGE,
Wedw. W. BROCADES.

P.S. De AFFAIRE zal op denzelfden voet en dezelfde Firma voortgezet worden.

*** Heden overleed, na eene langdurige en bijkomende korte, doch hevige ziekte, in den ouderdom van 45 jaren, onze geliefde Vader PAUWEL FREERKS BASTIAANS. Diep bedroefd staar ik met mijne twee jongere Broeders den ontslapene na, die nu in zaliger gewesten vereenigd moge zijn met onze beminde Moeder, wier verscheiden door hem steeds betreurd werd; en in de hoop, die zorgdragende Ouders ook daar te mogen ontmoeten, waar geene scheiding meer plaats vindt.

BEERSTERHOGEN, 16 September 1849.

A. P. BASTIAANS.
Namens mijne Broeders.

*** Heden behaagde het den Algoede tot zich te nemen mijn' teederbeminden Zoon KLAAS; eene langdurige sukkeling maakte een einde aan zijn voor mij zoo dierbaar leven; hij bereikte slechts den ouderdom van bijna dertig jaren. Berustende in den wil des Allerhoogsten, geef ik diep bedroefd hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN, 17 September 1849.

H. P. WOLTHEKKER.

*** Op gisteren ontving ik het voor mij en mijne Kinderen allertreurigst berigt, dat mijn geliefde Zoon OCKO J. ZIJL, Stuurman aan boord van het door zijnen Broeder bevaren wordende Kofschip *Alpha*, op den 11den Augustus ll., na een smartelijk lijden van negen dagen, te *Christiansand (Noorwegen)*, in den ouderdom van ruim 24 jaren, is overleden.

GRONINGEN, 19 September 1849.

E. WOLDRINGH,
Weduwe J. A. ZIJL.

Eenige kennisgeving.

*** LEEUWARDEN, 19 September 1849. Het KINDJE, van hetwelk op den 16den dezer beviel de Hoog Welgeb. Vrouwe A. M. C. VAN PANHUIJS, geb. ALBERDA VAN EKENSTEIN, is heden overleden.

*** Heden nacht te drie uur overleed, in den ouderdom van 41 jaren, mijne dierbare Echtgenoote EVA HENDRIKA KOPPEN, na eene genoegelijke Echtvereeniging van ruim zeventien jaren, mij nalatende acht Kinderen, waarvan het jongste slechts drie weken telt.

GRONINGEN, 20 September 1849.

B. RAVEN.

Eenige kennisgeving.

*** Op den 17den dezer trof mij de onvergetelijkste slag mijns levens, door het onverwachts afsterven van mijnen zoo hartelijk geliefden Minnaar J. F. D. VERMEER, *Sergeant bij het 3de Regement Infanterie*, oud 30 jaren, met wien ik binnen korte weken door den band des huwelijks zou vereenigd worden. Met een tranend oog staar ik op het pand onzer wederkeerige liefde, in de hoop door Gods hand getroost te worden.

GRONINGEN, 20 September 1849.

JANTJE VAN GROENEWOUDT.

*** De Boekverkoopers **P. VAN ZWEEDEN**, te *Groningen*, en **P. N. VAN KAMPEN**, te *Amsterdam*, zullen Morgen uitgeven: **DE MAGT DER OMSTANDIGHEDEN** (*LA FORCE DES CHOSES*). Een in *Frankrijk* verboden en aan de Hertogin VAN ORLÉANS toegeschreven Vlugschrift. Prijs 25 Cents.

*** Bij **P. A. REIJNDERS**, te *Meppel*, is uitgegeven:

HONGARIJE EN DE HONGAREN,
Geschied- en Aardrijkskundig Overzigt,
door M. L. KAN en A. DIKHUIZEN.
Aflevering **I.** *f* **0,50.**
Met 10 Afleveringen is dit Werk geheel compleet.

W. C. v. d. ZWAAG, *Predik. te Dronrijp*, **Het Christelijk Kerkgezang, zoo als het verdient te worden gewaardeerd en beoefend,** *f* **0,30.**
Uitgegeven ten voordeele der **DIACONIE** aldaar.

PRIJS-VERMINDERING.

Voor *f* **14** in plaats van *f* **25** is te bekomen:

Dr. D. W. H. BUSCH,
THEORETISCHE EN PRACTISCHE
Verloskunde,
DOOR AFBEELDINGEN OPGEHELDERD.

NAAR HET HOOGDUITSCH DOOR *Dr. H. H. HAGEMAN, Jr. Twee Deelen komplect. In royaal Octavo.* Met 59 Platen, waarop 561 Afbeeldingen. IN HEELE MOIRÉ BANDEN.

Voor *f* **18** in plaats van *f* **34:**

Dr. D. W. H. BUSCH,
De VROUW,
UIT EEN
NATUUR-, ZIEKTE- EN GENEESKUNDIG OOGPUNT
BESCHOUWD.

NAAR HET HOOGDUITSCH DOOR *Dr. H. H. HAGEMAN Jr. Acht Deelen komplect. In Octavo.* — Dit is het *jongste* en *beste* Werk over de ZIEKTEN VAN HET VROUWELIJK GESLACHT.

De twee bovenstaande Werken worden uitgegeven bij **H. FRIJLINK**, te *Amsterdam*, en zijn bij elken solieden Boekhandelaar verkrijgbaar.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is *op heden* uitgegeven en verzonden, een DERDE, *verbeterde Druk* van

I. **DE OUDEJAARSAVOND.**
Ernstige Lectuur voor de laatste dagen des jaars,
DOOR
C. E. VAN KOETSVELD,
Predikant te 's Gravenhage;
in gr. 8vo. met een fraai Vignet in staal. Prijs *f* 3—00.

II. **EEN VIERDE, GOEDKOOPE DRUK**
VAN DE
SCHETSEN UIT DE PASTORIJ TE MASTLAND.
Ernst en Luim uit het leven van den Nederlandschen DORPSLEERAAR.
In klein formaat. Prijs *f* 1—50.
(Deze Druk bevat alles wat over *Mastland* is uitgegeven.)

III. **De Begrafenis.**
Twee laatste Schetsen uit de Pastorij te *Mastland*.
Tot aanvulling van den *eersten, tweeden* en *derden* Druk afzonderlijk uitgegeven; in gr. 8vo. Prijs 60 cents.
Nog weinige Exemplaren zijn voorhanden van:

IV. ***C. E. VAN KOETSVELD,* Godsdienstige en Zedelijke Novellen;** in gr. 8vo, met een fraai Vignet in staal. Prijs *f* 3,25.

*** Bij **TER BRINK & DE VRIES**, te *Amsterdam*, is verschenen en alom te bekomen:

LIEDEREN EN GEBEDEN,

Uitgegeven ten *voordeele* van NOODLIJDENDEN, achtergelaten door overledenen aan de *CHOLERA*.

Zullen daan ten buitengewone sterfte, rouw en kommer zal men hier troost kunnen vinden, en een' toon hooren aanslaan, in overeenstemming met de gebeurtenissen des tijds.

Het Werkje, groot 256 bladz., is gedrukt op velin papier, postformaat, en in een Cartonnen Bandje; prijs *f* 2—00.

ALOM VERZONDEN:

***W. A. ELBERTS,* CHOIX DE MORCEAUX CLASSIFIQUES FRANÇAIS,** enrechis de notes à l'usage des Instituts et des Gymnases, ... *f* 1—25.

Idem idem, **GESCHIEDENIS DES VADERLANDS,** voor Gymnasiën en Instituten, 2de verm. druk, met Kaarten, ... *f* 2—10.

De 1ste aanzienlijke oplaag was in ruim een jaar uitverkocht; deze 2de druk is door den Schrijver vermeerderd met de Gesch. der afzonderlijke Provinciën onder de Grafelijke regering, en verder bijgewerkt tot op de Troonsbeklimming van WILLEM III, terwijl de Uitgever, dankbaar voor het goede onthaal, dat dit Werk mogt te beurt vallen, deze uitgave heeft verrijkt met drie Kaarten. HH. Docenten, wien deze Uitgaaf nog onbekend mogten zijn, kunnen bij de voorn. Boekhandelaars Exempl. ter inzage bekomen.

Debiteert mede met succes:

W. A. ELBERTS, CHRONOLOGISCHE HANDLEIDING tot de beoefening der NEDERL. LETTERKUNDE, 2de Verm. druk, ... *f* 0—75.

J. VAN SCHREVEN, KORTE HANDLEIDING TOT HET REDEKUNDIG ONTLEDEN VAN VOORSTELLEN EN VOLZINNEN, 4de verb. en verm. druk, met Aanteekeningen, ... *f* 1—30.

A. F. A. SCHMIDT, NIEUW HONDERDTAL NUTTIGE VERHALEN, voor Kinderen. Een Leesboek voor de Scholen, 1ste Stukje, 2de druk, ... *f* 0—30.
IDEM IDEM, 2de Stukje, ... *f* 0—30.

DEVENTER. A. J. VAN DEN SIGTENHORST.

*** Een ieder, welke iets te VORDEREN heeft van — of SCHULDIG is aan de Nalatenschap van wijlen **JANKE GEERTS SIJTSEMA**, in leven Echtgenoote van JACOB KLAZENS MULDER, vroeger Weduwe van JACOB PIETERS VONK, overleden te *Niehove*, wordt verzocht, daarvan Schriftelijke OPGAVE of BETALING te doen, ten Kantore van den ondergeteekenden Notaris, te *Zuidhorn*, vóór den 28sten September 1849.

Mr. F. I. ABRESCH, *Notaris*.

LEEST HIER!

Wij vernemen van goederhand, dat binnen kort eene **geregelde DILIGENCE-DIENST** zal geopend worden tusschen *GRONINGEN* en *LEER*, in correspondentie met de diensten op *OLDENBURG, BREMEN* en *HAMBURG*. Wij hebben gemeend de aandacht van het REIZEND PUBLIEK hierop wel opzettelijk te moeten vestigen, omdat door die onderneming in eene tot nu toe altijd bestaan hebbende behoefte wordt voorzien, en deze route voortaan de snelste en goedkoopste wijze van reizen wordt, om zich van gemelde plaatsen naar *AMSTERDAM ENZ.* en *vice versa* te begeven.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG, den 28sten September 1849, des namiddags te 2 uur, ten Huize van den Kastelein D. BOLT, buiten de Steentilpoort, te *Groningen*, publiek worden verkocht: **Vier uitmuntende WERKPAARDEN,** toebehoorende aan B. LAMMERS.

GROOTE VERKOOPING VAN MANUFAKTUREN,
op regterlijk bevel.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG, den 3den October 1849, des voormiddags te 10 uur, en vervolgens, publiek worden verkocht: Al de **MANUFAKTUREN, VEREN, BEDDEGOEDEREN, 200 ONDERBROEKEN** en eenige **MEUBELAIRE GOEDEREN**, waaronder 18 SPIEGELGLAZEN, alles voorhanden in en behoord hebbende tot den **WINKEL**, door de Gebroeders BRUCE & COMPAGNIE gehouden, in de Behuizing, staande tusschen de Beide Markten, te *Groningen*. Deze Verkoop zal plaats hebben naar de volgorde van den van de Goederen gemaakten CATALOGUS, die tegen betaling van 25 Cts., ten Huize van Verkoop, van af den 17den dezer, zal zijn te bekomen. — De Goederen zullen door de Gegadigden kunnen worden bezigtigd op MAANDAG en DINGSDAG, den 1sten en 2den October e k., des voormiddags van 10—1 en des namiddags van 3—5 uur, op vertoon van den Catalogus, welke als Bewijs van Toegang zal gelden.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG, den 29sten October 1849, des voormiddags te 10 uur, en vervolgens, voor de BEHUIZING bewoond door de Weduwe en Erven J. EEKHOFF, T.z., aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek worden verkocht: **MEUBELAIRE** en andere **ROERENDE GOEDEREN**, bestaande onder anderen in: EIKENHOUTEN KABINETTEN, dito BUREAU, MAHONIEHOUTEN PORSELEINKAST; uitmuntend staand spelend UURWERK met fraaije MAHONIEHOUTEN KAST, voorts TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, eene aanzienlijke partij PORSELEIN, GLAS en AARDEWERK, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKGOEDEREN, best HUISHOUDELIJK LINNEN en FIJNE TAFELGOED, onderscheidene stellen best BEDDEGOED, eenig ZILVER en eene groote partij OMBALLING.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN MANUFACTUREN, bij F. GIEZEN, te *Helpman*, op MAANDAG e.k., des namiddags te twee uur, bestaande in WOLLEN en KATOENEN GOEDEREN, gekleurde en ruwe KATOENEN, ENZ., ENZ. Om de kortheid des tijds vooraf niet te bezien.

VAN BOLHUIS & BOSCH.

*** PUBLIEKE VERKOOP op ZATURDAG, den 22sten SEPTEMBER 1849, des middags te 12 uur, ten Huize van de Erven TIDDENS, van ongeveer 55½ Last EENIGZINS BESCHADIGDE- en ongeveer 40 Mudden ERG BESCHADIGDE **ROGGE**, van *Memel* aangebragt, per *CATHARINA*, Kapt. I. J. VALOM, liggende op het PAKHUIS *DE GROOTE SLEUTEL* alhier.
Te bezien op den dag van Verkoop.

Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS**, zal, op MAANDAG, den 1sten October 1849, te 2 uur, bij den HUIZE *LELLENS*, te *Lellens*, **BOELDAG** worden gehouden van **21 puik vette zware KOEIJEN en 30 LAMMEREN.** — Kunnende dit **VEE** in de WEIDE BLIJVEN.

BOELDAG,

op WOENSDAG, den 26sten September 1849, des namiddags precies te 2 uur te beginnen, bij den Kastelein H. K. BALK, op *de Roode Haan*, onder *Warfhuizen*, van eene GROOTE HOEVEELHEID **GESLOOPT SCHEEPSHOUT**, waaronder EXTRA ZWARE **POSTEN, DEKBALKEN** en **LEGGERS** zijn.

F. DE VRIES,
Deurw.

PRIJSCOURANT DER SIGAREN,
IN DE FABRIJK VAN
ROST & COMP., { *Zwanenstraat,* / *O. Kijk in 't Jatstraat,*
te GRONINGEN.

MARIJLAND	per 1000	*f* 4,	*f* 5,	*f* 6.
JAVA	„	„ - 7,	- 8,	- 10.
„ MANILLA	„	„ - 10,	- 11,	- 12.
MANILLA	„	„ - 12,	- 14,	- 16.
VAN SPEIJCKS of KNAP ..	„	„ - 12,	- 14,	- 16.
MANILLA (gespikkeld)	„	„ - 12,	- 14,	- 16.
CURAÇAO	„	„ - 16,	- 18,	- 20.
CABRERA	„	„ - 20,	- 25,	- 30.
CUBA	„	„ - 20,	- 25,	- 30.
CANONOS	„	„ - 20,	- 25.	
DOMINGO	„	„ - 20,	- 25,	- 30.
RENCURREL	„	„ - 25,	- 30,	- 40.
COSTANTIA	„	„ - 25,	- 30.	
LA FAMA	„	„ - 25,	- 30.	
COLORADOS	„	„ - 25,	- 30,	- 40.
AMARILLOS	„	„ - 20,	- 25.	
PANATELLOS, echte	„	„ - 40,	- 50,	- 60.
MANILLA, „	„	„ - 50,	- 60.	
HAVANNAH, „	„	„ - 60,	- 80,	- 100.

KLEEDINGMAGAZIJN en KLEERMAKERIJ
bij J. B. MEDDENS, *te Groningen,*

zijn te bekomen Duffelsche Zak-Paletots met Baai gevoerd voor *f* 6,00; Overjassen, Winterbroeken, Vesten en Petten, Pelsgoederen en Pelsjassen, door den grooten en voordeeligen inkoop alles ¼ minder dan gewone prijzen (à contant.)

FINALE UITVERKOOP,
***door versterf,* VAN**
ENGELSCHE LAMPEN EN BLIKWERKEN.

De Wedw. **J. A. KLOOSTERHUIS**, in de Steentilstraat, door versterf van haren Echtgenoot de ZAKEN willende kwiteren, zal den voorhanden zijnde voorraad van **ENGELSCHE LAMPEN** en **BLIKWERKEN**, alles beste kwaliteit, tot veel verminderde prijzen uitverkoopen.

1849. NIEUWE UITVINDING.
Groote verbetering der bekken van Fransche philopogyriaansche Pennen.

genaamd van Schildpad, à f 1,50 *de Doos van* 100 *Bekken.*
Deze PENNEN hebben eene scheikundige bereiding ondergaan, welke van dien aard is, dat zij nimmer door de aankleving van den inkt bederven. Ook verscheuren zij het papier niet en men kan daarmede alle mogelijke trekken of parapheu doen. Men gelieve deze Pennen wel te onderscheiden van de metalen Pennen en van de bekken van witte Pennen, daar zij op deze eenen hoogen graad van volkomenheid vooruit hebben.

Is gelogeerd bij den Logementhouder VISSERS, in de *Gouden Zon*, tot den 25sten September.

J. LOUY, van *Parijs*.

DAGELIJKS
UIT DE HAND TE KOOP:

AFBRAAKSMATERIALEN, afkomstig van de voormalige HOUTEN SCHOUWERZIJL, bestaande in eene aanzienlijke partij beste ZWARE en LIGTE **EIKEN BALKEN** en **PALEN** en ook **POSTEN**, benevens GREENEN en VUREN **POSTEN**, alsmede eenige **KALKLOODS**, enz., geschikt tot allerlei gebruik. Te bevragen bij T. VAN DER MEER, te *Schouwerzijl*.

TE KOOP:

Een gedresseerde **JAGTHOND.** Te vragen bij den Heer VAN DAM, in de Folkingestraat.

Bij H. I. COHEN,

in de N. Kijk-in-'t Jatstraat, zijn differente **NIEUWE MANUFACTUREN** tot zeer billijke prijzen ontvangen. Mede is bij hem te bekomen, op SOLIDE HYPOTHECAIRE INSCHRIJVING, *f* **5000** tot *f* **6000.**

Aan 't **GYMNASIUM** te *Winschoten* wordt gevraagd een **DOCENT,** Protestant, voor de OUDE en MODERNE TALEN, óf voor de eerste, óf laatstgemelde. Tact voor omgang met — en 't onderwijzen van jonge lieden uit den beschaafden stand is hoofdvereischte. Brieven *franko*, aan Dr. NOORDEWIER.

Er WORDT VERLANGD, 4 uren buiten de Steentilpoort, een **BIJSONDERWIJZER**, in de HOLLANDSCHE, FRANSCHE en HOOGDUITSCHE TALEN, mede in het REKENEN en SCHRIJVEN, van de Gereformeerde Godsdienst. KOST en INWONING vrij. Gadingmakenden vervoegen zich met *franco Brieven*, letter U, aan het BUREAU dezer COURANT, met opgave van het verlangde SALARIS.

VOOR 90 CENTEN ALOM VOORHANDEN:
Kramer's Woordentolk verkort,
3de druk.

Bevattende de vertaling en verklaring van vele duizenden vreemde Woorden, waaryan de kennis voor **Ambtenaar, Koopman, Fabrikant, Kunstenaar, Dagbladlezer enz.** van Dagelijksche behoefte is. *Deze uitgave, die in breeder formaat is, bevat de verklaring van* ELFHONDERD WOORDEN *meer dan de vorige.* Het Werkje is in Zakformaat met kleine letter gedrukt en beslaat 240 PAGINA'S. Het wordt tegen den uiterst goedkoopen prijs van **90 Cents** en in heel gepresd Linnen Band tegen *f* **1,10** afgeleverd. Het gebruik van **Vreemde Woorden** is algemeen en schier onvermijdelijk. Iedereen heeft het hoogste belang bij de ware beteekenis en de juiste spelling dier termen. Op de Studeertafel en den Kantoorlessenaar, in het Leesvertrek en op School zal dit Boekske uitstekende diensten bewijzen.

GOUDA. **G. B. VAN GOOR.**

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,
gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*
SEPTEMBER 1849.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
9	760,06	757,81	755,67	13,7	16,3	13,4	0,80	0,77	0,85	W.Z.W.	Z.Z.W.	Z.W.t.Z.	betrokken	betrokken	betrokken
10	751,22	749,10	747,57	12,5	20,5	14,7	0,83	0,64	0,87	Z.	Z.W.t.Z.	Z.W.	bewolkt	bewolkt	bewolkt
11	743,09	741,19	730,94	15,0	19,5	15,8	0,87	0,84	0,94	Z.t.O.	Z.	Z.Z.W.	betrokken	„	regen
12	744,78	745,26	742,67	12,0	18,5	15,0	0,89	0,87	0,83	Z.Z.W.	Z.t.W.	Z.	weinig bewolkt	„	betrokken
13	744,90	747,05	751,56	12,8	16,9	13,0	0,87	0,80	0,89	Z.	Z.Z.W.	W.Z.W.	betrokken	„	„
14	756,31	760,65	762,76	13,0	17,0	14,2	0,86	0,79	0,87	N.W.t.W	W.N.W.	W.	bewolkt	„	bewolkt
15	766,22	766,71	767,19	14,8	19,0	14,4	0,93	0,73	0,90	W.	N.	N.t.W.	betrokken	betrokken	betrokken

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.